

ÉLETTÜNK

XXIII. évf. 10. szám (23. Jahrg. Nr. 10.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1991. október.

DR. CSERHÁTI FERENC (München):

Vissza a gyökerekhez?

REFLEXIÓK A SZENTATYA MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSÁHOZ

Történelmi időköt élünk. A gyors, radikális és lélegzetelállító változások, olykor véres, de mégis ígéretes, izgalmas és szép korszakát. Történelmi esemény a vasfüggöny és a berlini fal lebontása, az egykori kommunista diktatúrák megdöntése, a két német állam egyesítése, a Szovjetunió felbomlása és Európa keleti térségének demokratizálódása.

De történelmi esemény a Magyar Köztársaság kikiáltása, az 1956-os forradalom és szabadságharc kései győzelme, Mindszenty József hercegprímásunk holttestének hazaszállítása Máriacéliből Esztergomba, II. János Pál pápának lelkipásztori látogatása Magyarországon, találkozója a keresztény felekezetek képviselőivel a debreceni Nagytemplomban, a hitükért gáryarabságra hurcolt protestáns lelkészek emlékoszlopának pápai megkoszorúzása a „kálvinista Rómában” és a pápa kézszorítása az izraelita felekezet vezetőivel Budapesten.

Mind történelmi esemény. Egymástól merőben különböző, de mégis az: mérföldkő, új kezdet, új idő, új éra új távlatokkal és új reményekkel, mindig újabb megrázkódtatásokkal és kihívásokkal, amelyek elől senki sem menekülhet.

A történelmi események minket is elkapnak, magukkal sodornak, kicsiket és nagyokat, egyéneket és közösségeket. Kívonhatná ki magát hatásuk alól?

Mégis úgy tűnik, mintha II. János Pál pápánk magyarországi látogatása csak távolról érintene bennünket külföldi magyarokat. Nem élünk otthon! Még ha olykor hazahúz is a szívünk! A nagy magyar történelmi esemény Münchenben és környékén már csak jelentéktelen napi hír? Meghallottuk és hamar elfeledtük? Legfeljebb ezentúl büszkén vallhatjuk: megkeresztelkedésünk után ezer esztendővel először járt pápa Magyarországon?

A pápát nem ilyen feltűnési viselkedés vezette hazánkba. Ha látogatása csak a magyar büszkeség és a pápai dicsőség legyezgetésére szolgált volna, szentséges Atyánk minden bizonnyal szívesebben otthon marad és bezárkózik elődeihez hasonlóan a Vatikánban és csendben tovább végzi teendőit.

II. János Pál nem ezt tette. Apostoli küldetését teljesítette. Missziós tevékenységével szolgálatot vállalt népünk, nemcsak hazánk, sorsdöntő küzdelemben és történelmének egyik legkritikusabb pillanatában, amikor a Szovjetunióban puccsal kísérelték meg visszaállítani a lebukó totalitáris rendszert: „Kettős cél vezetett, hogy ellátogassak hazátokba” — mondotta a pápa a Ferihegyi repülőtérén miután megcsókolta magyar hazánk földjét. „Részben azért jöttem, hogy megerősítem hitükben testvéreimet, akik az egyházhhoz tartoznak. Részben pedig azért, hogy minden magyar-nak föltárjam a keresztény világszemléletet, az emberi személy megmentése

és az emberi társadalom felépítése' érdekében... és felkínáljam nektek a hit mérhetetlen erejét”.

ÉLETÜNK KRISZTUS

Péter utóda eljött közénk, hogy gyökereire emlékeztesse a magyar népet, a szentistváni örökségre, a keresztény hitre és értékekre, amelyek nélkül nincs boldogulás. Pellengérré állította az elmúlt fél évszázad folyamán meghonosodott

bátorság és merészség kiegészítésre szorul; szükség van tanulékonyagra és engedelmességre is az egyház, az élet tanítója iránt” — hangoztatta a pápa Budapesten a Hősök terén és a vallásos élet gyakorlására buzdított: „De hogy ne kerüljünk a hűség útjáról, hozzájárul ehhez a mindennapi imádság és a vasárnap megszentelése, a szentségekhez járulás és mindenek előtt a szentmisen való részvétel, amikor az eukarisz-

II. JÁNOS PÁL PÁPA PÉCSETT

materiális gondolkodást hazánkban: „A reklámok azt a meggyőződést sugallják, hogy 'természetes' az, ha valaki pusztán a szórakozást, az egyéni érvényesülést, az ösztönös vágyak pillanatnyi kielégülését keresi, nem tiszteli a saját testét, és behúnyja szemét embertársainak szükségletei előtt. Olyan életstílust reklámozunk, amely nem törődik Istennel, elhanyagolja a nemzeti öntudatot, és veszni hagyja azoknak az értékeknek csodálatos örökségét, amelyeknek világában egyet jelent magyarság és kereszténység s a keresztény Európához való tartozás”.

A magyar nép éltető gyökere a kereszténység. Ezáltal lett európai és nyugati. A jólét megteremtéséhez nem elég a kemény valuta, a nyugati csúcstechnológia beszerzése és a modern társadalmi struktúrák hazai meghonosítása, egy új alkotmány és törvénykönyv, a lázas emberi igyekezet. Annak elengedhetetlen előfeltétele a komoly vallásos élet a társadalom minden szintjén. „Korunkban a

tikus kenyérrrel együtt Isten ígéből is részesedünk”.

Európai felzárkózásunk valamikor keresztény tanúságtételünk által történt. Újrafelzárkózásunk Európához ma sem történhet másként, csak úgy, ha újra megtanulunk lelkiismeretesen és becsületesen dolgozni, tisztességesen élni, újra elfogadjuk az evangéliumot és ennek értékeit. A jóléti Európához ma is a kereszténység által vezet a legbiztosabb út.

Ezért újra meg kell ismernünk a krisztusi örömhírt és részt kell vállalnunk Európa újraevangelizálásában, amely számunkra magyar földön kezdődik ősi keresztény gyökereink felfedezésével.

ROBBANTSUNK HATÁROKAT

II. János Pál pápa magyarországi látogatása során nemcsak a hit erejével igyekezett támogatni a magyarságot, hanem a határok robbantásával is.

A pápa az emberi értékek, a szeretet

(Folytatás a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

AZ ÉVKÖZI 29. VASÁRNAPRA
(október 20.)

Jézus így válaszolt Jakabnak: „Nem tudjátok, mit kértek. Tudtok-e inni abból a kehelyből, amelyből én iszom...?” (Mk 10,38)

Helyezkedni igyekeztek az apostolok, az általuk kiszínezett és idealizált eljövendő „birodalomban” — Jézus mellett. A legmagasabb helyekre pályáztak... Dicsőségre, méltóságra vágytak... Emberi jelenség. Mi mire pályázunk a mennyországban?

Közrejátzott a versenyzés motívuma is: előbbre akarunk kerülni a többiek-nél. Jobbak vagyunk, mint ők! De ha Jézus ezt magától „nem venné észre”, majd felhívjuk figyelmét egyenes kérésünkel...

Jézus türelemmel fogadja az emberi érzésekből, törekvésekből fakadó indítást, de felemeli rögtön isteni szintre, ott emberi megfontolások nincsenek helyén.

Isten egyenesen ellenkezik az emberi, szépre-jóra való törekvéssel: inni a szenvedés kelyhét... Csak, aki „iszik” e kehelyből, kerül be az Atya birodalmába...

AZ ÉVKÖZI 30. VASÁRNAPRA
(október 27.)

„Jézus egy alkalommal tanítványai-val együtt Jerikóba érkezett. Útjuk mentén egy vak koldus üldögélt, Bartimeusz.” (Mk 10,46)

Milyen érzés kelhetett Jézusban, amikor meglátta a vak koldust? Sugalmazta-e isteni lelke, hogy gyógyítania kell? Örült, hogy valakit az élet és Az Élet világosságára vezethet? Nem tudjuk, de lehetséges...

Milyen érzés kelt az apostolokban a vak koldus láttán? „Hát milyen szegény?” „Jaj, már megint egy ilyen?” Vagy: „Ilyen is van...” Mindenesetre — a szöveg szerint — egyiknek sem jutott eszébe, Jézust kérni érte.

Milyen érzés kel bennünk egy vak koldus láttán, ha igaz, hogy — lélekben — mi is Jézussal járjuk az élet útját...

MINDENSZENTEK ÜNNEPÉRE
(november 1.)

„Boldogok a szelídek, örökségük lesz a föld.” (Mk 5,5)

Földi értelmezésben a rámenősek, az erőszakosak szerzik meg a vagyont, hatalmat, befolyást, gazdagságot — a szelídek kisémmizésével. A világ szemében a szelídek a boldogtalanok, mert (sok) mindent elvettek tőlük...

Jézus leteszi a súlyos szót: nem az erőszakosaké az utolsó szó, nem marad örökségük a föld. Istené az utolsó szó és az kapja az örökséget, akinek Isten adja oda...

(Folytatás a 2. oldalon)

A pápalátogatás értékei és hatása

A kérdésekre dr. Frank Miklós, a Szabad Európa Rádió egyházi adásainak szerkesztője, a Magyar Püspöki Kar karitás megbízottja, lapunk szerkesztőségi tagja válaszol.

A külföldi sajtóban nem sokat olvashattunk a pápalátogatásról, hacsak nem azt, hogy a magyarok hűvösen fogadták a Szentatyát. Megfelel ez a valóságnak?

Az embernek a látogatás kezdetén valóban az lehetett a benyomása, hogy nem volt kitörő lelkesedés. Az érkezés napján pl. Esztergomban nem-igen voltak többen 50 ezernél. Ezt némileg értethetővé teszi az a tény, hogy a Szent-tya ott elsősorban a papokkal és szerzetesekkel akart találkozni. Este a parlament előtt azonban már érezhető volt a tömeg lelkesedése. Másnap, a pécsi látogatás már százezres hívőseeret mozgított meg. Jóllehet Horvátországból és Szlovéniából — érthető okokból a vártól kevesebben érkeztek. Egy állítólagos hűvös fogadtatásnak aztán nyoma sem volt vasárnap Máriapócon. A 300 ezerre becsült tömeg az egyház egységének kifejeződése volt, szertartási, nyelvi és nemzetiségi különbségeket áthidalva. Debrecen, a kálvinista Róma, — ahol indokolt lehetett volna a hűvös fogadtatás, felekezetre való tekintet nélkül — lelkesen ünnepelte a pápát. Ugyancsak lelkesen fogadta II. János Pált Szombathely és este a Népstadionban kitörő újjongással a magyar ifjúság. A szentistavánapi záró szentmisét pedig méltán lehet csúcspontnak tekinteni. A lelkesedés leírhatatlan volt. Mindent összevéve, azt hiszem lehet egy fajta crescendo-ról beszélni.

Mi volt ennek a látogatásnak a jelentősége a magyarság számára, azon kívül, hogy „történelmi” volt, hiszen IX. Leó rövid megjelenését leszámítva még nem járt pápa hazánkban?

Nézetem szerint a pápalátogatás egyszerre lezárta és megnyitott egy korszakot a magyarság történelmében. Lezárta nemcsak a kommunista uralom 40 esztendejét, hanem egy ezredévet, Szent Istvántól napjainkig. És megnyitotta a kaput egy új Magyarország létrejötté számára: a most születőben lévő ország olyan csillagzat alatt látja meg a napvilágot, amely magában foglalja az európaiság jellegét, a demokrácián, szabadságon és igazságosságon alapuló államrendet, az emberi jogok tiszteletbentartását, azaz gyökeresen keresztény értékeket. Enniben látom a pápalátogatás alapvető jelentőségét.

Melyik volt a pápalátogatás legfontosabb, legkiemelkedőbb eseménye?

Nehéz egy eseményt ezzel a pecsétel ellátni. A Kárpát-medence keleti térségének békéje szempontjából Máriapócs, az ökumenikus közeledés szem-

pontjából Debrecen, a magyarság jövője szempontjából pedig a Népstadion és a Hősök terén lefolyt záró szentmise képezték a legkiemelkedőbb eseményeket.

Mit akart a pápa elérni ezzel a látogatással? Mi volt a vallási jelentősége?

A pápa — saját bevallása szerint — azért jött, hogy „megerősítse testvéreit a hitben”. Ez, nézetem szerint, sikerült is. A magyar katolikusok számára, negyven év megaláztatása és szenvedései után, ez a látogatás a vallási öntudat megerősödését jelentette. A köztársasági elnök, Göncz Árpád, a tévének adott interjújában ezt így fejezte ki: „Büszke vagyok rá, hogy katolikus lehetek”. Azáltal, hogy a pápa a híveknek megmutatta a keresztény élet követelményeit, végig a hétköznapi minden területén, elhárította a triumfalizmus veszélyét. Kereszténynek lenni elkötelezettséget, felelősséget, küldetést jelent: ezt igyekezett felbresztetni a világi hívekben, a papságban és a püspökökben egyaránt. Egyáltalán az volt a benyomásom, hogy a pápa ébresztetni akart, felrázni az egész magyar egyházat, különösképpen annak vezetőit, egyfajta tespedésből, tehetetlenségéből, kényelemből, amelybe az állami gyámokozás beleszoktatta őket.

A pápa államfő is. Látogatásának tehát volt politikai súlya is. Ez miben nyilvánult?

Szerintem az állam — a kormány és a különböző pártok politikusai — rájöhettek, a pápának esze ágában sincs, hogy valamiféle „keresztény kurzust” diktáljon: sokkal inkább azokra az alapvető erkölcsi elvekre mutatott rá, amelyek a magyar jövő építésének elengedhetetlen feltételei a politikában, gazdasági és társadalmi életben egyaránt. Szavaiiban nyoma sem volt a türelmetlenségnek, ellenkezőleg, hangsúlyozta, hogy a magyar egyház pluralista társadalomban él és tartania kell magát ennek játékszabályaihoz. Hogy mit hozott a pápa a magyar népeknek? Mindenekelőtt az Európához tartozás tudatának erősítését. Ami annyit jelent a magyarság számára, hogy nem él elkülönítve valahol a peremen, hanem történelmi hagyományainak megfelelően, politikai, kulturális és vallási vonatkozásban szerves része Európának. Ezt a fiataloknak különösen a lelkére kötötte. Ugyanakkor a pápa a magyarság nemzeti öntudatát is erősítette, mindig újra kitérve a határokon túl élő magyarság sorsára és az összmagyarsággal való sorsközösségre. Azt hiszem ezért különösen hálásnak kell lennünk.

Mi marad meg a látogatás után? Szép emlékek csupán?

Nem vagyok próféta, ezért nem könnyű előre megmondani: mi az, ami egy szép emléken túl megmarad ebből a látogatásból. Véleményem szerint fontos és maradandó, hogy a pápáról alkotott kép megváltozott, közelebb került mindenkihez, emberibbé lett. Azt remélem, hogy az ébresztő után a magyarság és a magyar katolicizmus nem szenderedik újra álomba, hanem felkel és nekiáll közös erővel a következő, az új ezredév építésének. Ha a pápa látogatásával csak ezt érte el, akkor többet adott a magyarságnak, mint amit legmerészebb álmainkban remélhettünk. ■

Vissza a gyökerekhez?

(Folytatás az első oldalról.)

és hit szellemi fegyvereivel egész magyarországi útja során szüntelenül robbantotta a határokat: egységre szólította hazánk népét, a különbözően gondolkodó politikai pártokat, vallási felekezeteiket, hívőket és hitetleneket, a nemzetet, nemzetiségeket és nemzeti kisebbségeket, „mindazokat, akik lélekben ragaszkodnak Szent István koronájának közös országához”.

Köszöntötte, toleranciára, békére és egységre szólította a szomszéd országok magyarjait és nem magyarjait: a szlovákokat és cseheket, az ukránokat és ruténeket, a románokat, továbbá a szerbeket, horvátokat, szlovénokat és az osztrákokat — (de meg sem említette a csángókat). Anyanyelvükön szólott hozzájuk magyar földön. 51 lelkipásztori látogatása során a világ különböző országaiban volt-e rá példa, hogy ennyi sok nyelven szólott és ennyi sok nemzetiséggel találkozott egyetlen államban, mint éppen kis hazánk területén? Erre is felfigyelhetett a világ szomszédainkkal együtt.

Krisztus földi helytartója néhány napig a hit egységébe tömörítette a Kárpát-medence népeit és magyarságát. A határok néhány még mindig fanatikus rendőrköpő és zsarnoki őrei, kénytelen-kelletlen, szabad utat kellett, hogy biztosítsanak a krisztusi hitre szomjas együttélő népeknek és a magyar nemzet minden fiának. Látott-e valaha Magyarország ekkora határátkelést a szomszédos országokból? A hívők jöttek, sorompókat döntöttek, Szentatyánkkal határokat robbantottak, jelezvén, hogy nem lehet szét szakítani azokat, akik együvé tartoznak, hiszen népünk nagy barátja és vendége szerint: „Ma mindnyájatoknak az a feladata, hogy az elnyert szabadságot a szeretet törvényeinek megfelelően használjátok fel a keresztény élet megvalósítására, testvéri kapcsolatban az összes keresztényekkel és az összes nemzetekkel”. A határárkok fölött építenünk kell „a szeretet, az egység és a béke hidjait”, amelyeknek alapja eleven hitünk.

TÖLTSETEK BE A HID SZEREPÉT

Amikor a pápa a Kárpát-medence népeit egységre és békére szólította, egy pillanatra sem feledkezett meg arról, hogy ez a sajátos régió teljes egészében Európa tartozéka és a benne élő népeknek újra fel kell zárkózniuk az európai népek nagy családjához. Ebben már igazán segíthetnek a kitelepült magyarok és svábok. Ezen a téren a pápa különösen számít a kitelepült magyarországi svábokra és németországi magyarokra. Pécsen hangsúlyozta: „Kedves Testvérek, akik a Német Szövetségi Köztársaságból jöttetek! Szeretettel köszöntelek benneteket, akik azért jöttetek át ide Pécsre, ebbe az ősi magyar és német hagyományú városba, hogy Péter utódjával találkozzatok: Újból arra szólítalak fel titeket, hogy a hit szerepét töltsétek be Közép-és Kelet-Európa népei között. Mindnyájan tudatában vagyunk annak, mennyire szükséges Európa lelki megújulása. Ragadjuk meg azt a lehetőséget, amelyet az ezekben az országokban bekövetkezett változások nyújtottak! Egy határok nélküli Európa legyen a kezdete annak, hogy újra felfedezzük azokat az értékeket, ame-

Bármilyen szerencsétlen helyzetetésű legyen is az ország, bármilyen láncok által legyen is lebilincselve a nemzet, előbb-utóbb mégis szabadabb létre válik, ha lakosaiban a polgári erény tiszta vére buzog. Széchenyi

lyek az emberi méltóságban és szabadságban való élethez szükségesek.

Ebben a keresztény hagyományokban gazdag városban szívöböl köszöntelek titeket, magyar testvérek, akik külföldön éltek és szabaddá lett hazátokban találkoztok Szent Péter utódjával és imádságban egyesültök magyar honfitársaitokkal. Köszönöm, hogy hűek maradtatok hazátok lelki és szellemi örökségéhez. Őrizzétek meg hiteteket! Isten áldása kísérje mindnyájatokat”. A pápa itt nemcsak hazánk keleti határait robbantgatta, hanem a nyugatiakat is. Látogatása során főleg a végeken járt. Miért? Nem véletlenül. Céltudatosan.

Müncheni magyar egyházi közösségünk különösen is tudatában van annak, hogy a menekültek és kitelepültek sorsa sok tekintetben összefonódott. Sokan magyar és német gyökerekkel rendelkeznek. Mások hitvestársaik révén kerültek szorosabb kapcsolatba a két nemzettel. Ki vetheti szemükre, ha két nemzet fia? Ők igazi hídverők. Egyházi közösségükben azon fáradoznak, hogy egyengessék az egység, a szeretet és béke útjait idehaza és otthon, Kelet és Nyugat között.

A pápa lelkipásztori látogatása Magyarországon történelmi esemény és ennek mi is részesei vagyunk ha magunkévá tesszük az evangélium és azon értékek csodálatos örökségét, „amelynek világában egyet jelent magyarság és kereszténység s a keresztény Európához való tartozás” (II. János Pál).

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

Isten erős szolidaritást vállal a szelvedekkel. Akkor is, ha e tény a világban az erőszakosok ügyködése folytán alig válik láthatóvá...

AZ ÉVKÖZI 31. VASÁRNAPRA (november 3.)

... Jézus így válaszolt: „Az első a parancsok között: Az Úr, a mi Istenünk az egyetlen Úr...” (Mk 12,29)

Az Úr az úr az összes istenek, istenségek, emberek és teremtmények felett. A kijelentés — egyben kinyilatkoztatás — első része a különböző ismert és tisztelt istenekről mond ki lényegest és lecsújtót: egy Isten van csupán, Ő egyben az Úr mindenek felett.

Tényként jelenti ki a törvény — és Jézus megerősíti —, hogy ez az Úr egyben a mi Istenünk. Azoké, akik őt magukénak vallják, tisztelik, imádják és tartják törvényeit.

Minden ettől függ, az egész életet — a túlvilágon is — e tény határozza meg: elfogadjuk-e Istent a mi Urunknak? Ezért az az első törvény. Ebből vezetődnek le a többiek...

AZ ÉVKÖZI 32. VASÁRNAPRA (november 10.)

Jézus a templomban, az írástudókról: „... Szívesen elfoglalják a lakomákon a főbelyet...” (Mk 12,39)

Jézus figyelmeztet: jó, ha ellenőrizzük érzéseinket, kívánságainkat. Nem az a baj, ha hiúságunk, hatalomvágyunk... jelentkezik, hanem ha engedünk neki, sőt megragadjuk az alkalmat — esetleg szokássá tesszük —, hogy fitogtassuk nagy (-nak és tisztának tartott) mellényünket...

Bölcsebb, ha Isten előtt igyekszünk szerényen élni — így nem válunk nevetségessé senki előtt. Ezt az érzést művelhetjük — Isten előtt is. Fejős Ottó

A Szentatya látogatása Magyarországon

Magyarországi lelkipásztori útja során II. János Pál pápa számos csoport és több felekezeti képviselővel találkozott. Beszédeiben az alkalomnak megfelelően elemezte a problémákat, rendszerint kilindulva a történelmi múltból, érintve a közelmúlt biztató vagy éppen drámai eseményeit, az ezekből adódó helyzetet, veszélyeket s a megvalósítandó célokat. Nem mulasztotta el azt sem, hogy elosszassa a gyakorta felmerülő féltelmek, gyanúsítások ködét és az újságokban, egyéb helyeken napvilágot látó rágalmak, rosszindulatú félremagyarázások helyreigazítását.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Augusztus 17-én találkozott a tudomány és művészet képviselőivel a Magyar Tudományos Akadémia várbeli épületében.

A SZENTATYA A HŐSÖK TERÉN

súlyozta: „A kultúrának szüksége van az igazi szabadságra még a vallásos hittel szemben is. Mert két megismerési rend létezik: az ész és a hit rendje... Am csak az isteni kinyilatkoztatás, a hit tárgya vezet be bennünket Isten életének misztériumába. Ész és hit ugyanarra az őseredeti Igazságra törekszik, amely nem mondhat ellent önmagának. Ezért amikor az ész és a hit látszólag szembekerül egymással, akkor minden bizomnyal vagy a kulturális tevékenység vagy a hitből táplálkozó reflexió túlélte a saját illetékességi körét, nem vette figyelembe saját módszere követelményeit...”

Jogosan reméljük — fejtegette a Szentatya — hogy megszüntek már azok az előítéletek, amelyek alapján a múltban tudósok és művészek nem egyszer ellenséges magatartást tanúsítottak a vallásos hittel szemben. Szükséges, hogy mindenki előtt világos legyen: a hit nem kényszerít rá a kutatóra előregyártott sablonokat, és munkásságuk gyakorlati eredményeit sem akarja megváltoztatni vagy kisajátítani...”

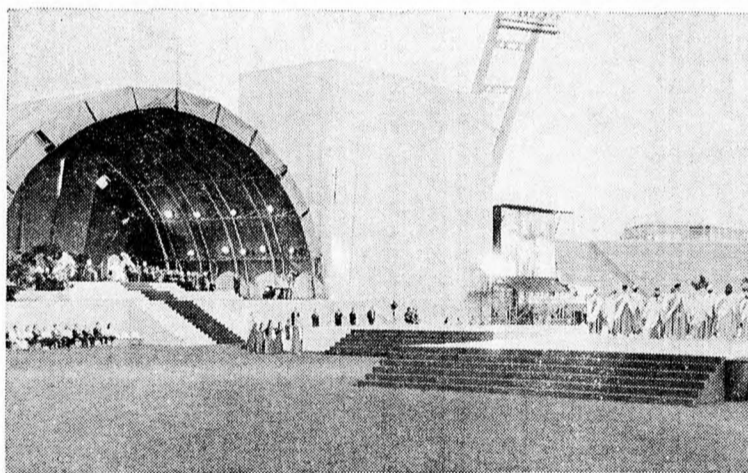
Különösen fontosnak tartja a pápa, hogy mindenki, de főleg az ifjúság már

„Ma örömmel tapasztaljuk — mondotta beszéde elején a Szentatya —, hogy megszűnnek az ideológiai monopóliumok, s olyan új társadalom van kialakulóban, amely tiszteletben tartja az alapvető emberi értékeket. A tudományok és művészetek képviselői, akik különböző vallási és politikai meggyőződést vallanak, ma szabadon egyesülhetnek abban a közös erőfeszítésben, hogy az igazságot, a jóságot és a szépséget keressék és szolgálják, a kultúra és az emberiség igaz fejlődése javára, a Teremtő és Megváltó Isten szándékai szerint...”

A továbbiakban nyomatékosan hang-

ERDÉLYI PÜSPÖKÖK LEVELE A SZENTATYÁHOZ

Mint a Magyar Kurir közölte: T e m p f l i József nagyváradi és Reizer Pál szatmári püspök levelet intézett II. János Pál pápához, amelyben a két főpásztor megköszöni a Szentatyaának a gyulafehérvári egyházmegye érseki rangra emelését. Egyben azonban kifejezik kérésüket, hogy ezt az első lépést kövesse az erdélyi egyházmegyéék jogi helyzetének rendezése. „Mély alázattal — írják a főpásztorok — de a legnagyobb határozottsággal kérjük a Szentatyát, hogy a szatmári és nagyváradi egyházmegyéét a gyulafehérvári érsekséghez csatolja”, mint-hogy e két 85%-ban magyar nyelvű hívekből álló egyházmegye felső hatósága továbbra is a bukaresti érsekség. Kérésük alátámasztására a püspökök a 900 éves közös történelmet, a magyar nyelvű hívek jogainak védelmét, a papnövendékek Gyulafehérváron történő kiképzését és az adminisztratív nehézségeket hozzák fel, amelyek a bukaresti érsekséghez való tartozásból adódnak. Amennyiben a Szentatya most nem látja teljesíthetőnek a kérést, rendelje alá őket közvetlenül a Szentszéknek, „de a bukaresti érsekséghez semmiképpen sem akarunk tartozni” — írják az erdélyi főpásztorok.

A PÁPA AZ IFJÚSÁG ÜNNEPSÉGÉN A NÉPSTADIONBAN
Jobboldalon a misztériumjáték szereplői

gyermekkortól kezdve megismerkedjék a keresztény hit alapjaival és így résztvehessen az egyházi közösség hitéletében. Majd így folytatta:

Hogyan vállalja a felelősséget az új nemzedékért az, aki nem tárja fel előttük a keresztény üzenet tágas horizontját, felkínálva nekik az igazi szabadságot, hogy tudatosan és éretten fogadhassák el a szeretetnek a hitből fakadó meghívását. A tudatlanság lehetetlenné tesz mindenfajta szabad döntést. Ezért nem szabad megfosztani a fiatalokat attól a jogtól, hogy teljes értékű nevelést kapjanak, beleértve a keresztény hit alapelemeit is.

A magyar társadalom az átmeneti kor mély válságát éli át. Még mindig szenved a diktatúra elmúlt évtizedeinek következményeitől, ugyanakkor erősen fenyegeti a szekularizmus veszélye is. Alapvető erkölcsi erényeket nemegyszer elhanyagolnak vagy egyenesen nevétségessé tesznek. A kultúra embereinek egyik első feladata az, hogy az újonnan megszerzett szabadság keretében az új társadalmat az olyan emberi erények alapjaira építsék, mint a becsületesség, az igazságosság, a kölcsönös tisztelet, a szolidaritás, az egyetértő együttműködés.

DIPLOMATÁK KÖZT A BUDAPESTI NUNCIATÚRÁN

Szombaton, augusztus 17-én este II. János Pál pápa az Apostoli Nunciatúra kertjében fogadta a Budapestre akkreditált diplomáciai testület tagjait, akik feleségükkel együtt jelentek meg. Angelo Acerbi érsek, apostoli nuncius köszöntése után, a Szentatya francia nyelvű beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy Európa elnyomott nemzetei, köztük elsők hazánk, visszanyerték szabadságukat és állami függetlenségüket. Megindultan emlékezett az évtizedes diktatúrát elviselő keresztényekre, pástoraikra, élükön Mindszenty bíborossal, aki „az általa oly szenvedélyesen szerett magyar földben nyugszik, népe körében, amelyhez az egész világ tisztelettel kiérdemlő hűséggel ragaszkodott”. Beszédének további részében leszögezte, hogy: „A katolikus Egyház nem követel privilégiumokat. De szüksége van az anyagi eszközök minimumára, hogy a lehető legjobban teljesíthesse küldetését”.

Felidézte a pápa a múltbeli ellentéteket, háborúkat Európa népei közt, rámutatva az együttműködés megteremtésének égető fontosságára, hiszen Európa — mint mondotta — „valóban egyetlen nagy családot alkot, amely egyetlen közösségben egyesíti a kultúrák és hagyományok nagy változatosságát”.

Végül beszéde végén a pápa a nemzeti kisebbségek jogainak messzemenő tiszteletben tartásáért emelt szót:

Tudjuk, hogy újraélednek a feszült-

jogát is. A magyarok szívükön viselik a szomszédos országokban élő testvéreik sorsát. Jogosan kívánják, hogy megfelelő kapcsolatot tartsanak fenn velük. Ha a határok sérthetetlenek, nem kell-e ugyanúgy azt is mondanunk, hogy maguk a népek is sérthetetlenek? Sürgetően szükséges, hogy legyőzzék a többség és a kisebbségek közötti előítéleteket vagy a múltból örökölt ellenérzéseket. Egymásnak kölcsönös, jobb megismerésével nem lebeteséges-e türelmesen legyőzni az ősi ellenszenvet, amelybe nem lehet beletörödnünk? Ez a célkitűzés elsősorú a keresztények számára: nem mondhatnak le róla, anélkül, hogy hűtlenné ne válnának egy központi igazsághoz, az emberek alapvető egységéhez. Hiszen mindenkinek az a hivatása, hogy testvéri egységben éljen, függetlenül mindenfajta határoktól. Hogy ezt a célt elérjük, még hosszú utat kell megtennünk. De ez ne bátortalanítson el bennünket, hanem ösztönözzön arra, hogy haladék nélkül induljunk el az úton.

ÖKUMENIKUS TALÁLKOZÓN A „KÁLVINISTA RÓMÁBAN”

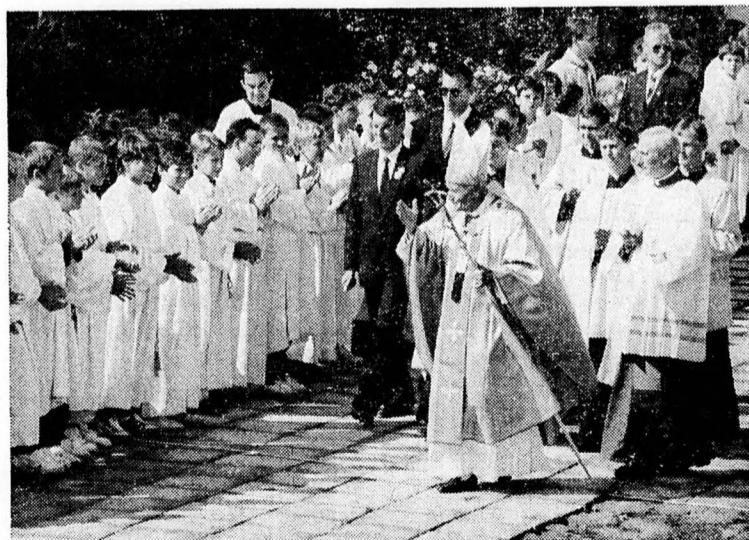
Vasárnap, augusztus 18-án Debrecenben, a református Nagytemplomban Kocsis Elemér, a Tiszántúli Egyházkerület püspöke, egyben az Ökumenikus Tanács elnöke köszöntötte II. János Pál pápát, Róma püspökét, „a testvért Jézus Krisztusban”. „Megtaláltuk a közös alapokat — mondotta — tiszteljük a különbségeket és keressük a közeledést. A széles evangéliumi alap mellett közös egyházaink számára a közös sors a közös hazában. Együtt éltük meg az elmúlt évtizedek megpróbáltatásait, együtt nyertük el a szabadságot és együtt vállaljuk a felelősséget népünk erkölcsi és anyagi felemelkedésében.”

A Szentatya a testvéregyházakat köszöntve, névszerint is kiemelte Tőkés Lászlót, (nagy taps!) a Királyhágó-meléleti Református Egyházkerület püspökét, akivel később személyesen is szót váltott.

„Látogatásom egyik indítéka, hogy megerősítem: a katolikus egyház visszavonhatatlan döntéssel elkötelezte magát az ökumenikus mozgalomban” — hangozott a pápa beszédének egyik legfontosabb mondata. Ezután beszélt a közös feladatokról, amelyek megoldásán hasznosan együttműködhetnek: a közös ima, a társadalmi igazságosság és béke előmozdításának közös gondolja, együttműködés a szolidaritás jegyében...

„Nincs vesztegetni való időnk az újraevangelizálás küldetésében — hangoztatta a pápa. — A népi harcok ellentéte, amelyek hatásaként lelkészeket gá-

(Folytatás a 4. oldalon)

II. JÁNOS PÁL PÁPA MAGYAR MINISTRÁNSOKKAL

A Szentatya látogatása Magyarországon

lyarabságra ítélték, a kiengesztelődésnek és kölcsönös megbecsülésnek adtak helyet”.

Ezután a pápa arra figyelmeztetett, hogy az egységet a közös apostoli hitben kell keresni. A hiten belül léteznek jogos különbözőségek, de az egyház egysége magában foglalja a különbözőségeket s ebben nyer igazolást... Idézte itt a vatikáni zsinat megállapítását, miszerint „Belső megtérés nélkül nincs igazi ökumenizmus, mert minden vágyakozás az egység után a lelkiület megújulásából, önmegtagadásból, a szeretet önszelede kiáradásából ered és érlelődik”.

Beszédének végső kicsengése: Európa új arcúlatára most születik meg szemünk előtt. A keresztények azzal tehetik a legnagyobb szolgálatot, ha „újból közösen teszünk tanúságot azokról a keresztény értékekről, melyek Európa és Magyarország alapjait megvetették... A feladat nagyobb, mint mindaz, amit erőinkkel megvalósíthatunk. Ezért az imádság életbevágóan fontos... Ha majd tudunk együtt imádkozni, akik még megosztottak vagyunk, egyesülni a közös könyörgésben és szeretetben, akkor mennyei Atyánk nekünk adományozza a Szentlelket, megbocsátását és kegyelmét”.

*

Az istentisztelet után a pápa a templom melletti parkban lévő gályarabságra ítélt protestáns prédikátorok emlékművéhez vonult és ott koszorút helyezett el.

MAGYAR FIATALOKKAL A NÉPSTADIONBAN

Hétfőn, augusztus 19-én délután, a Stadionba nem szurkolók érkeztek versenyző csapatok biztatására, hanem a magyar ifjúság igyekezett, hogy találkozzék a Szentatyaival. A felső sorokban volt ugyan üres hely, ötvenezerre teszik a jelenlevők számát. Akadt aki úgy nyilatkozott: ő ugyan nem hívó, de egy ilyen eseményen részt kell vennie. A pápa karizmatikus személye és beszédei által bizonyosan hatott a Szentlelke ereje a jelenlevőkre.

Megérkezik a pápamobil, felhangzik a 400 tagú kórus ajkáról a Kyrie eleison. Megkezdődik a misztériumjáték: Árpád-házi Szent Margit legendája a Győri Ballett — és több neves táncgyűttes — előadásában. A mélységesen megragadó misztériumjáték története főbb vonalainban: IV. Béla udvarában az idilli képbe

AZ ÖKUMÉNE ÚTJÁN

Az „Evangélikus Élet” c. hetilap szeptember 5-i számában a pápalátogatásról írt cikket Harmati Béla, az evangélikus déli egyházkerület püspöke „Visszavonhatatlan döntés — Róma az ökumene útján” címmel. „Egyháztörténeti nagy eseményként éltük meg Debrecenben augusztus 18-án, a vasárnap délután tartott ökumenikus istentiszteletet — írja a cikkíró s így folytatja: „A rendezés és előkészület teológiai és liturgiai vitái táplálta egyházpolitikai aggodalmakat egycsapásra elsöpörte az a természetesség, amellyel a pápa belépett a 'Kálvinista Róma' templomába...” Végül azzal a konklúzióval zárja cikkét az evangélikus püspök: „Meg kell hallania ezt a tanúságtételt (ti. a pápát) mindazoknak, akik akár a magyar római katolikus egyházon belül, akár a különböző protestáns egyházakban még nem jutottak el odáig, mint a pápa”.

robban be Juliánusz barát híre: „Jön a tatár!” A király Istenhez fohászkodik és felajánlja gyermekét, Margitot, Istennek. Margit engedelmes, elfogadja apja döntését, nehezen vívott lelki tusa után. Iszonyú robaj, tatár hordák söpörnek végig az országon, holttestek, pusztulás. Margit, tiszta hitével és alázatos lényével új, magasabbrendű életre támasztja fel népét. Az emberek hófehérben emelkednek föl, követik Margitot. Minden oldalról közelednek fiatalok, bekapcsolódnak a Liszt-oratórium záró akkordjaiba. — Ezután a pápa beszélt.

„Kedves fiatalok!

„Jézus ránézett és megszerette”. Így említi az evangélium Jézus találkozásait a gazdag ifjúval. Az Úr ugyanígy tekint minden emberre. Gyöngéd tekintete így néz a ti arcotokra is, mindnyájatokéra, akik itt összejöttetek, hogy részt vegyetek ezen a régóta várt rendkívüli találkozáson. És én, az Ő nevében, megölellek titeket. Tudva tudom, hogy ti vagytok a magyar egyház élő reménysége, hazátok ígéretes tavasza.” — köszöntötte a Szentatya az ifjúságot.

Néhány gondolat a beszédből:

„Isten szeret benneteket, mert ő maga is fiatal, egészen különös módon fiatal. Talán furcsának hangzik ez a kijelentés, hiszen hozzá vagyunk szokva, hogy 'aggastyánnak' képzeljük el őt, akinek 'fején a haj olyan fehér, mint a gyapjú', (Dániel könyvének kifejezése szerint.) Mégis, Isten fiatal, mert az öröklét jelenében él, szeretetének mindig új, csodálatos lendületében.

Találkozónk elején misztériumjátékot láthattunk. Fiatal társaitok a magyar történelem egyik mozzanatát idézték föl Szent Margit sorsán keresztül. A szentek, a fiatal szentek, mint Szent Imre, Szent Margit, Szent Erzsébet, életükkel a múlt sötét korszakaiban is evangéliumi fényt sugároztak őseink útjára.

Kedves fiatalok, az a feladat vár rátok, hogy e nagy történelmi személyiségek példáját kövessétek ma, amikor hazátok az elnyomás megszűntével biztosabb és boldogabb jövőt kíván építeni a szabadságban. Ha hűségesen ragaszkodtok Krisztushoz és az Evangéliumhoz, akkor tőlük ihletet és erőt kaptok ahhoz, hogy részt vállalhassatok jövőtök építésében”.

Ehhez szükséges, hogy erősek legyenek a környező világ és az élet nehézségei közt, de a hitben, szeretetben is. „Hallgassatok Krisztus hívó szavára”, — mondta a pápa — akár keresztény házasságra, akár papi vagy szerzetesi hivatás élésére hív Jézus benneteket. Kövessétek a fiatal szenteket és Máriát, aki fiatal korában kapta és valósította meg az isteni hivatást.

BUDAPESTEN

A ZSIDÓ KÖZÖSSÉG VEZETŐIVEL

Vasárnap, augusztus 18-án este a pápa a Zsidó Közösség vezetőit fogadta. Kardos Péter főrabbi üdvözlő beszédében utalt a század közepén történt üldözésre, amelynek hatszázezer magyar zsidó esett áldozatul. Megemlékezett azon katolikus vezető személyekről, akik felemelték szavukat az üldözés ellen, névszerint említve Angelo Rotta nunciust és Apor püspököt. A főrabbi reményének adott kifejezést, hogy a pápa látogatása új korszakot nyit a magyarországi katolikus egyház és az itt élő zsidóság viszonyában.

Beszédében kiemelte a Szentatya az Atyába és Teremtő Istenbe vetett közös

FIATALOKNAK

Október 13-án, az évközi 28. vasárnapon egy elszomorító evangéliumi részletet olvastat az egyház, Szent Márk evangéliumából a 10. fejezet 17 - 30 verseit.

Pedig az egész történet milyen jól kezdődik! Egy fiatalember megy Jézus-hoz és azt kérdezi tőle, mit tegyen, hogy az örök életet elnyerje. Jézus felsorolta neki a Tízparancsolatot (Ti tudjátok-e őket?), mire a fiatalember azt válaszolta, hogy ő ezeket gyermekkorától mind megtartotta. (El tudjátok ezt Ti is mondani magatokról?) „Jézus rátekintett és megkedvelte” — mondja Márk. Nem emlékszem, hogy valahol az evangéliumokban még egy ilyet olvastam volna. (Ha Ti tudtok ilyet, írjátok meg nekem!) Talán még Szent Jánosnál, aki saját magáról mondja, hogy őt kedvelte az Úr. Ugye tudjátok, micsoda nagy dolog az, ha valakit szeret az Úr?! Igen, én tudom, hogy Jézus Krisztus minden embert szeret — de ebből a mondatból látszik, hogy van, akiket jobban szeret. És akkor mit tesz az Úr? Amit evvel a fiatalemberrel tett. Meghívja, hogy hagyjon

el mindent és legyen vele mindig. Az ifjú pedig „elszomorodott és távozott, mert nagyon sok vagyona volt”.

Hát nem szomorú történet ez? Jézus megszeret valakit nagyon, hívja, hogy járjon vele — és az eltávolodik, mert amije van, jobban szereti, mint azt, aki őt szerette. És tudjátok, milyen gyakran ismétlődik meg ma is ez a történet?

Hány mindenkit szeret és hív magához az Úr!

Ne higyjétek, hogy ezt a hívást nem hallja meg az ember fia vagy lánya! Csak éppen becsukja a fülét, nem akarja hallani, mert nem akar szegény lenni, engedelmes lenni, magányos lenni... Pedig az ember Jézussal soha nem lesz szegény, elnyomott, magányos és egyedül! Hiszen az Úr mindenét megosztja övéivel!

Fiatal testvéreim, nézzetek magatokba! Ha egyszer meghalljátok Jézus hívó szavát, ne csukjátok be a fületeket és a szíveteket! Merjétek Őt követni — és tiétek lesz az igazi öröm, az igazi gazdagság, az igazi szeretet!

GYERMEKEKNEK

Testvérekém, ma Nektek ugyanazt a történetet ajánlom, amit a „nagyok”-nak (Mk 10, 17-30, október 13-án, az évközi 28. vasárnapon). De töletek egy kicsit mást kérek!

Imádkozzatok azért, hogy sokan hallják meg Krisztus Urunk hívó szavát,

hitet és azt a békét, amelyet Ő ad mindnyájunknak. Emlékezett a súlyos üldözések idejére, különösképpen azokra a zsidókra, akik életveszélyben sem adták fel az Istenbe vetett hitet — amíg Isten meg nem szüntette a szörnyű időköt. Hányszor, a nép történelme folyamán! A halottak feltámadásának biztos reménye töltötte el az emberi szempontból egészen elvetett emberek lelkét, akik tanúságtételért tisztelettel adózik a pápa.

Most tekintetünk a múltból egy olyan jövő felé fordul, melyet az igazságos kiengesztelődés jellemez. Ismételten fájlam és elítélem veletek együtt azt a gonoszsgot, amely nektek annyi szenvedést okozott, sokaknak pedig halálát követelte. Biztos, hogy törekedniük kell „kipusztítani a rosszat közülünk”. Most mégsem szabad felülkerekednie a gonoszok iránti bosszúvágyának, hiszen a végső ítéletet Istenre kell hagyni, hanem inkább annak az igyekezetnek, hogy az önzés és a gyűlölet soha többé ne okozhasson szenvedést és halált. Azon kell munkálkodnunk, hogy az igazságosság uralkodjék a világnak legalább azon a részén, amelyben hatásunk érvényesülhet, kezdve legfőképpen önmagunkon, családjainkon, és azokon, akik közel állnak hozzánk... Ez a harc az igazság-

sokan csatlakozzanak hozzá, sokan álljanak be az ő szülőjébe munkásnak — sokan legyenek papjai, szerzetesei, fiúk és lányok is!

És imádkozzatok néha-néha azért is, hogy titeket is megszólítson majd egyszer és hívjon az Úr!

Julika néni (Bécsből)

gosság, a szeretet és béke fáradtságos keresésével valósulhat meg, amelyet magunkon kell kezdenünk — az önzés és alaptalan gyűlölet bennünk is megtalálható.

Fennáll a veszélye, hogy antiszemita érzelmek és megnyilvánulások támadnak és terjednek. Ennek sajnos mostanában máris nyugtalanító jelei mutatkoznak, a múltban pedig szörnyű eredményeit tapasztaltuk. E veszéllyel szemben az emberek lelkiismeretét arra kell nevelni, hogy az antiszemitizmust és a rasszizmus minden formáját úgy tekintsék, mint Isten és az emberiség elleni bűnt.

Legyünk egyek naponta a jóság és a béke keresésében, — fejezte be a Szentatya nagyhatású beszédét.

A pápalátogatás eseményeit Fejős Ottó állította össze. A képeket Bókay László és Fábián Lajos, az Új Ember munkatársai készítették.

Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbár napja múlt;
Hanem leráznán, ami benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul,
Mely fennmarad s nőttön nő tiszta
fénye,
Amint időben, térben távozik;
Melyhez tekint fel az utód erénye:
Óhajt, remél, hisz és imádkozik.
Arany: Széchenyi emlékezete

A vélt szabadság keserű gyümölcsei

PÁSZTORLEVÉL AZ ERDÉLYI HÍVEKHEZ

Ez a dokumentum értékű pásztorlevél az egész erdélyi katolikus és nem katolikus magyarság helyzetét, súlyos gondjait, nyomasztó problémáit: tömeges kivándorlás, abortusz-kérdés, elszabadult szélsőséges indulatok, szennyirodalom, szekták veszélye stb. tárja elé. Ezért közöljük, egyetlen idézetet kivéve, a drámai pásztorlevél szövegét, amelyet érseki kinevezése előtt tett közzé.

Kedves Híveim!

Az elmúlt évtizedek során súlyos veszteségeket és felmérhetetlen károkat szenvedtünk. Erdély és a mi egyházmegyénk is, amely addig több népet befogadó ország volt, a menekülők földjévé vált. A királyi, majd a kommunista diktatúra elvette népünkétől sorjában, ami elvehető volt: iskolát, iskolafenntartó vagyont, intézményeit, anyanyelvének szabad használatát és életkedvét. Mindenik diktatúra a moldvai csángóknál bevált módszert alkalmazta. Igyekezett megfosztani népünket irástudóitól, amit hosszabb távon az anyanyelvi iskolák felszámolásával vélt elérhetőnek. A végsőkig kiszolgáltatottakká tette az embereket: az államosítással kihúzta lábuk alól a talajt; a kollektivizálással elűzte földjükről a falusi nép jó részét és olyan gyökértelen városiakokká tette, akik már könnyen cserélnek hazát is. A kivándorlás távolibb, de mély oka ez az elgyökértelenedés.

Az 1989 decemberi eseményekben a Gondviselés csodáját tapasztaltuk meg. Néhány napra megcsillant egy emberibb élet reménye és megérezte a szabadság ízt. Az eltelt másfél esztendő alatt reményeink elhalványultak; és a vélt szabadság keserű gyümölcsöket termett.

1. A legnagyobb veszteség az elgyökértelenedett nép tömeges kivándorlásaival kezdődött el. Korábban sokan évekig tartó erkölcsi tortúra után távozhattak, vagy életük kockázatásával választották a törvénytelen utakat. A rafinált intézkedések csak látszólag gátolták, valójában azonban ösztönözték a kivándorlást. A ránk köszöntött vélt szabadság megteremtette gyümölcseit ezen a téren is: most már szabadon vehetik kezükbe a vándorbotot. Az utolsó házszenelés során lelkipásztoraink megdöbbenve tapasztalták, hogy egy év alatt milyen sok hívünket veszítettük el, különösen a városokból és a szórványvidékekről.

Pedig az elmenekülés nem oldja meg kínzó gondjainkat.

– Aki önmaga elől menekül, az a világ bármelyik részére magával hurcolja meghasonlott önmagát.

– Akik a megaláztatások és az igazságtalanságok elől menekülnek, azoknak újabb megaláztatásokban lesz részük.

– Akiket kinézték vagy elűzték innen, azok csak megtűrt idegenek lesznek új, választott hazájukban is.

– Akik a szegénység elől menekülnek, azoknak tudniuk kell, hogy idegenben sokkal nehezebb új életlehetőséget (egzisztenciát) teremteni, mint itthon.

– Akik anyanyelvüket akarják menteni, a befogadó országban elsőnek éppen azt kell feladniuk.

Bármilyen legyen is a menekülés oka, az az önmagukat adják fel, ami részleges öngyilkosságot jelent.

2. A szabadság felszabadította a szélsőséges nemzeti indulatokat, amelyeket a diktatúra eltakarta. Sőt most már mesterségesen szítják és nyíltan hirdetik az újságokban, rádióban, televízióban; ezek vezettek a tragikus marosvásárhelyi eseményekhez is.

Keresztény mivoltunk és a józanság arra köteleznek, hogy a nacionalista kihívásokra ne válaszoljunk hasonló mó-

don. Csírájában kell legyőznünk a fajigógnak minden megnyilvánulását, mely káros, nevetséges és jövőtlen. A népek gyermekbetegsége ez, amin át lehet esni, de belőle ki is lehet gyógyulni.

Istenség szolgája Márton Áron püspök nemzeti hitvallásának tekinthető szavait idézem: „Vallom és hirdetem, hogy vannak olyan igazságok, amelyeknek alapján minden igaz embernek találkoznia kell. Ahogy Erdély földjén a hegyek völgyekkel, a mezők erdőkkel, a hófedte bércek síkságokkal váltakoznak, éppen úgy váltakoznak a népek Erdély földjén, ahol három nyelven és hat-hét féle szertartással imádják Istent. De van a krisztusi evangéliumnak olyan ereje, amely hozzásegít ahhoz, hogy a különböző elmentétek összhangban oldódjanak fel és a testvéri együttműködést egyengessék...”

Áron püspök példája szerint meghunyászkodás nélkül, kereszténységünkről tanúságot téve vállalunk kell magyarságunkat, vele együtt vallva: „Amint az egyénnek joga van az élethez, a család alapításhoz, a munkához, a szabadsághoz, ugyanúgy joga van a nemzetiségnek, hogy a maga sajátos életét szabadon élje, kultúráját fejlessze... Élni akaró nép kisebbségi sorsban sem törődhetik bele abba, hogy magát feláldozza a többség nemzeti önzésének...”

3. A vélt szabadság nevében, 1990 elején újévi ajándékkul kaptuk az új abortusz törvényt. Az állami rendelet szerint a szülők szabadon dönthetnek és ítélik halálra meg sem született magzataikat. Az állami törvények divatszzerűen változnak, Istennek „Ne ölj!” parancsa azonban örökérvényű. És hogy a szülők milyen felelőtlenül élnek ezzel a „szabadsággal”, statisztikai adatok bizonyítják. Amit nem tudtak megtenni a török, tatár és más háborús pusztítások, azt most megtesszük mi magunk: megássuk saját sírunkat. Harangjaink talán egy percre sem némulnának el, ha a megmen születteket is el kellene siratniuk.

Megtanulhattuk, hogy igazából csak Istenre és önmagunkra számíthatunk. Az élet ellen elkövetett ilyen égbekiáltó bűnökkel ne taszítsuk el Isten segítő kezét. Engeszteljük Istent ezekért a szörnyű bűnökért és főleg ne adjunk okot újabb bűnhődésre. Minden tiszteletet megérdemelnek nagycsaládjaink, amelyek visszafogott igényekkel, sok áldozathozattal az életet és a fennmaradást szolgálják, napjaink hőseinek bizonyulva.

4. A szabadság címén árusítják útonútfélen a szennyirodalmat üzleti szándékkal, amely megmérgezi gyermekeink és fiataljaink lelkét és beszennyezi az élet forrását, jövő generációjainkat.

Szülők és nevelők, de mindazok is, akik népünk sorsát a szívéükön viselik – legyenek hívők, vagy hitetlenek – nem törődömséggel, sőt pénzükkel ne támogassák a szennyirodalom lélekkufárait. Erkölcsi környezetszennyeződéstől is sújtott világunkban leginkább az ifjúságot és a családot kell óvniuk.

5. A szabadság nevében házalnak új vallások hirdetői, félrevezetve sok hitében ingatag, vagy az elnyomatás éveiben vallási ismeretek nélkül felnőtt embert. Szabadon bomlasztják a történelmi egy-

Miklós házy Attila püspök lelkipásztori útjai

Miklós házy Attila, a külföldi magyarok püspöke február 22-én indult el négyhónapos, a szó teljes értelmében, „világkörüli” útjára. Először az Amerikai Egyesült Államok magyar központjait járta végig, majd Dél-Amerikába repült a Venezuelában, Braziliában és Argentínában élő katolikus hívekhez. A következő földrész Ausztrália volt, amelynek minden nagyvárosában (Perth, Melbourne, Adelaide, Brisbane, Canberra és Sydney) tájékoztatót az ottani magyarok szervezeti, hitéleti és más egyéb problémáiról. Ausztráliából Rómába repült (22 óras légiút!) hivatalos ügyek intézése, majd Bécsben magyarokat bémált.

Május elején püspökünk Mindszenty hercegprímás újratemetésének máriacelli és esztergomi szertartásain képviselte a külföldi magyarságot és mindkét helyen beszédet mondott. (Az Életünk júniusi számában közöltük őket!)

A Mindszenty-ünnepségek után Miklós házy püspök Belgiumba indult: itt Leuven, Brüsszel, Liège voltak főbb állomásai és részt vett a Banneux-i Mária kegyhelyen a magyarok és más nemzetiségűek közös zarándoklatán is.

Hosszabb németországi útja során a németországi papi konferencián 18 magyar pappal nyílt alkalma az aktuális pasztorizációs problémák és tennivalók megtárgyalására. Felkereste Frankfurt,

Freiburg, Karlsruhe, Ulm, Augsburg és Nürnberg magyar katolikus missziót, közben találkozott az Eichstätt-i és Augsburg-i püspökökkel, akiknek egyházmegyéjében jelentős számú magyarság él. Passauban Boldog Gizella sírjánál mondott misét, majd Burg Kastl-ba sietett a Magyar Gimnázium meglátogatására. Szalay András igazgató nem kis büszkeséggel említette, hogy a német kormány öt középiskolája nyerte el az „Európa Gimnázium” címet, köztük a Kastli Magyar Gimnázium.

A hosszú körút ismét Magyarországra vezetett, ahol Miklós házy püspök a Magyar Püspöki Konferenciát tájékoztatta a külföldi magyarok növekvő lelkipásztori gondjairól. Nagy örömmel vezette a mezőkövesdi Jézus Szíve búcsút és a város főterén 15 ezer hívőnek celebrált szafadtéri szentmisét.

Kanadába „hazatérve” előbb a Courtland-i Szent László búcsút, később a Midland-i mártírok kegyhelyének hagyományos évi magyar zarándoklatát vezette.

Augusztusban újból Európába érkezett, hogy Innsbruckban az európai magyar papoknak tartson lelkigyakorlatot. A Szentatya látogatása természetesen őt is Magyarországra szólította, és méltóképpen képviselte a rábízott, öt világ-részben szétszórt katolikus magyarságot.

MAGYAR SZENTMISÉN A MÜNCHENI DAMENSTIFT TEMLOMBAN

A ministránsok mögött balról jobbra: Merka János, dr. Szajlai Béla magyar konzul, Miklós házy Attila püspök, Ludwig Penger prelátus, P. Hegyi János SJ., és dr. Cserhádi Ferenc müncheni plébános

Kárpát fotó

házakat, amelyek a legsötétebb években végső menedéket és összefogó, megtartó erőt jelentettek. Ezek az új evangélisták hol voltak, amikor hitetekért százféle próbát kellett kiállnotok és papjaitok akkor is mellettek álltak. A főpásztorok papjaikkal és híveik legjobbjával börtönökben sínylődtek és többen ott pusztultak el. Egyházmegyénkben folyamatban van a vallásüldözés okozta károk felmérése. Ha számba vesszük híveink és papjaink szenvedéseit, többkötetes könyv kerekedhet ki belőle.

6. A földosztás országos szinten hirtette el a viszálykodás magvait, minderről a napi krónikák is beszámolnak. A gazdasági élet liberalizálása némelyek gyors meggazdagodásához vezetett vagy fog vezetni, de ugyanakkor sokak elszegényedését fogja okozni.

Az elszabaduló gazdasági versenyben szeretnének övni a kíméletlen önzéstől. A gazdaság nem csúcsérték. Nehezebb minden körülmények között embernek maradni és még nagyobb dolog az üdvösségre eljutni, mint meggazdagodni. Aki Istentől jobb képességeket, több talentumot kapott, az a gazdasági életben úgy kamatoztassa, hogy ha bőségesebb

anyagi javakhoz jutott, azokkal másokon is segíteni tudjon. „Aki bírja, az marja” – az őserdő törvénye. Krisztus azonban új törvényt hozott: az elvevés és szerzés helyett az adást, mely szerint „nagyobb öröm adni, mint kapni”.

Közismert tényekről írtam, fájó sebeket érintettem. Lehetne szemet hunyni és hallgatni, amint súlyos beteg ágyánál gyakran hallgatni kényszerülünk. Szólásra készített az igazság kimondásának felelőssége, mert a költő kemény szavaival élve: „Vétkesek közt cinkos, aki néma” (Babits), valamint Pál apostol figyelmeztetése: „Hírdesd az igét, állj vele elő, akár alkalmas, akár alkalmatlan...”

A szabadság veszélyeire és keserű gyümölcseire figyelmeztettek. A nyugtalanító jelek ellenére sem csüggedtünk, mert „a remény nem csal meg”. A reményt soha nem szabad elveszítenünk. Egyedül nagy az Isten. És a végtelenül nagy hatalmú Isten segít alkalmas időben. A közelmúltban átélhettük, hogy Isten akkor és úgy segített rajtunk, hogy legvakmerőbb reményeinket is megszegyenítette.

Gyulafehérvár, 1991. május 19.

Bálint Lajos s. k. püspök

A „Kirche in Not“ 41. kongresszusa

Ha egy szervezetnek sikerül négy évtizeden át évről-évre úgy megrendeznie kongresszusát, hogy az felkelti a nemzetközi közvélemény érdeklődését, és a messze földről érkező közönség rendszeresen megtölti az előadótermeket; ez annak a jele, hogy témái időszerűek és a felkért előadók szakavatott ismerői a fevetett problémáknak. Ez a megállapítás érvényes a *Kirche in Not* — Szükséget szenvedő egyház nevű szervezet, a Frankfurt közelében fekvő Königsteinben megrendezett összejöveteleire, amelyek minden évben találkozó helyévé váltak a kommunizmus által elnyomott egyházak Nyugaton élő tagjainak és barátainak. Ezen a Kelet-Európában folyó változások mitsem változtattak: az ezévi 41. kongresszus a fordulat következtében előállt új helyzettel foglalkozott, feltéve a kérdést: „Szükség van-e az egyház közreműködésére?”

A kétnapos kongresszus első napjának előadói az elmúlt két év tapasztalataiból indultak ki a kérdés megválaszolásánál, négy ország: Litvánia, Csehszlovákia, Lengyel- és Horvátország példáját véve alapul. Prunskiené asszony, volt litván miniszterelnök, egy prágai parlamenti képviselő, továbbá egy lengyel és egy horvát püspök fejtették ki, milyen döntő szerepet játszott az elnyomott egyház a politikai változások előkészítésében. Rámutattak arra is, hogy az egyházra egy új, emberibb társadalom felépítésénél további hatalmas feladatok hárulnak.

A kongresszus második napja foglalkozott azokkal a területekkel, ahol az egyházra az új helyzetben különösen szükség van. Az első az egyház küldetéséből fakadó lelki, vallási-erkölcsi meg-alapozás és képzés, az „újra-evangelizálás”, amint azt már bevezető előadásában Karl Lehman püspök, a német püspöki kar elnöke kiemelte. Ennek a gondolatnak folytatása volt Michael Fuss freiburgi professzor előadása, aki arra az elemi erővel kitörő vallási éhségre

mutatott rá, amely az ezredforduló em-berét jellemzi és a legkülönbözőbb szek-ták térhódításában is megnyilvánul.

Hogy a kommunista indoktrinációból kiszabadult embernek milyen mértékben van szüksége egészséges lelki, szellemi kibontakozásra, azt fejtette ki a kelet-német Antonia Günther tanárnő, múzeumigazgató. Megrázó önvallomása végigvezetett egy az NDK-ban felnőtt, önmagához a legnehezebb áldozatok árán is hűséges asszony sorsának útvesztőjén. Élete viszontagságain keresztül az előadó rámutatott azokra a szellemi és lelki károokra, amelyeket egy hazugságra épült politikai ideológia négy évtized során az emberekben, főként a fiatalok-ban okozott és arra, hogy milyen ellen-szert és erőt jelentett számára a vallásos hit, emberi mivolta megőrzésében.

A kongresszus befejező előadását Wilhelm Ernst erfurti professzor tartotta: jelenthet-e kiutat a válságból a katolikus szociális tanítás? A katolikus szociális tanítás, melyet a pápai szociális körlevelek tartalmaznak, — mondotta — nem jelent zárt rendszert, nem képez újabb ideológiát, hanem olyan el-velek összességét, amelyek az emberi együttélés alapjául szolgálnak s ezért nem-hívók számára is elfogadhatóak. Tehát nem receptről van szó a problé-mák megoldására, hanem hozzájárulás-ról a megoldás keresésében. Ezzel az egyház és mi keresztények, minden fele-lősségteljes emberrel együtt, építői va-gyunk egy új korszaknak. És ezért ér-deemes ma élni.

F. M

*

Itt kell megjegyeznünk: A „Kirche in Not“ közzé tett jelentéséből megtudjuk, hogy a segélyszerv az elmúlt évben 67 millió dollár értékű adományt gyűjtött és osztott szét, főként a volt kommunista országok egyházainak. Főleg szemináriumok építésével, könyvadományokkal és rádió-apostolság kiépítésével segítette ezeket az egyházakat.

Külföldi polgárok hete

Tekintettel az új népvándorlás külön-böző hullámaira, amelyek részben legá-lis úton — az Európai Közösség tagá-lamaiból — részben menekülés formájá-ban jutnak el a fejlett és jóléte nyújtó — többek között — Németországba, ál-landó problémák sorozata vetődik fel. Hivatalosan is kell foglalkozni az új helyzettel, hogy sok negatív jelenséget: idegenek gyűlöletét, a szélsőjobboldali nacionalizmus erősödését és az integrá-lódás akadályait leépíthessék, vagy leg-alábbis irányítható „kanálisokba” vese-sék. 1991 Interkulturális hét keretében ülték meg a Menekültek napját — októ-ber 4-én — egyben a Külföldi polgárok hete (október 3—10) alkalom, hogy a problémáikat több oldalról kellően meg-világítsák.

Az üldözöttek, menekültek, de a(z) „egyszerű” vendégmunkások, a) külföl-diek egyik legmeggyőződésebb pártfo-gója az Egyház volt — a kezdetektől fogva. Néhány állásfoglalásból közlünk részleteket, amelyek különböző szempon-tokból világítják meg a felvetődő nehé-zségeket és a lehetséges utakat, megoldá-sokat.

Már az útmutató füzet alcíme is sok-katmondó: „Sok kultúra — egy jövő”. Grafikai ábrázolásai is mély jelentősé-gűek: egy kéz, melynek ujjait — közis-merten nem egyformák — különböző, sokszor egymástól élesen elütő, sőt, egy-mással ütköző színekkel festették be. E kép érzékelteti, milyen különbözőek le-hetünk mi emberek a szokások, nyelvek, kultúra, vallás... területén. Másik pla-kát szívárványt ábrázol, amelynek kül-lönféle színei „egy fehér sugárhoz”, az emberi mivolthoz tartoznak, amelyet a gyér felirat erőteljesen kihangsúlyoz: „Egység a sokféleségben” és lent: „Ösz-szetartozunk” (mint a szívárvány színei).

A szimbólumok — de az egyes írá-sok úgyszintén — mutatják, mennyire új a helyzet illetve mennyi megoldatlan probléma és konfliktus jelentkezik. Ami vi-szont ma Németországban történik, rö-videsen érezhetővé válhat Magyaror-szágon is, ezért érdemes figyelemmel kí-sérni a megnyilvánulásokat. Más oldal-ról, bár nem tartozunk többé a menek-ültek közé, de a „külföldi polgár” sok értelemben ránk is vonatkozik. Rólunk is van szó, jóllehet részben integrálód-tunk.

Elsőnek Dr. Karl Lehmann megyés-püspök, a Német Püspöki Kar elnöké-nek, Dr. Martin Kruse püspöknek a Né-met(országi) Evangélikus Egyházak Ta-nácsa elnökének és Augoustinos görög-ortodox metropolitának közös állásfog-lalását ismertetem kivonatban.

„A világ kisebb lett, Európa is köze-lebb húzódik egymáshoz. Különböző nyelvű, kultúrájú emberek élnek együtt. A kelet-európai változások után konti-nensünk tágabbá és tarkábbá vált — egyben nőnek a feszültségek, sokasod-nak a konfliktusok. A kultúrák és a nemzetiségek sokfélesége olyan gazdag-ságot jelent, amelyek mélységeit nem ak-náztuk még ki.

Országunkba is sok menekült, népi német jött, sokan keresnek állást, segít-séget, távolabbi országokból is. Emberek ily mértékben való felvétele és beillesz-tése társadalmunkat nehéz feladatok elé állítja. Biztosan nem tudunk mindenkin segíteni, akik szükségben vannak és töl-nünk kérnek segítséget. Ezért komoly erőfeszítésekkel kell az életfeltételeket javítani, hogy ne kelljen eljönniük a szegény országokból.

Csupán egy jövő adatott mindnyá-junk számára, amelyet közösen kell ala-

kítanunk. Minden ember Németország-ban és Európában — függetlenül a kül-lönbségektől — részese kell lehessen e jövőnek. Ez hitünkükből fakadó kötele-ség és bátorítás. Nem a félelem, előíté-letek, hanem a békétűrés, nyitottság és szeretet alkotják az Isten lelkének gyü-mölcését. A „Külföldi polgárok hete” különösen jó alkalom egymás megisme-résére és egymás értékeinek felfede-zésére.”

Nem annyira hivatalosan, mint a kö-zös állásfoglalás, inkább az élmények háttéré előtt világítja meg Dr. Walter Klaiber püspök, az Evangélikus Szabad-egyházak Szövetsége elnöke a belföldiek helyzetét, keletkező, vagy növekvő fé-lelmeiket, az önérzetüket és érzéseiket irritáló, legalábbis bizonytalanságot kel-tő jelenségeket és azok következményeit — az evangélium fényénél. Néhány gondolata:

„Ha beszállok Frankfurtban a föld-alattiba, előfordul, hogy senki sem be-szél körülöttem németül. Színesbőrűek szemébe pillantok, exotikus öltözeteket látok, különböző temperamentumokkal találkozom. Nem minden német ér-zékeli e helyzetet emberi gazdagodásként. A sokféleség érzése zavarát hívja elő: hogyan viszonyuljunk hozzájuk... Más-fajta viselkedésük, modoruk fenyege-tően — néha félelmetkeltően — hat. Fe-nyegtetve érzik magukat, kultúrájukat, társadalmukat, családjukat, de faluju-kat, munkahelyüket is. A jövővények között találunk más kultúrkörhöz tarto-zó keresztényeket, de ugyanúgy nem ke-resztény vallásokhoz tartozókat. Egy egységes keresztény kultúrához — ha létezett ilyen — nincs visszatérés.

Aki ismeri a Szentírást, tudja, Jézus evangéliuma nincs meghatározott kul-túrához kötve... Ennek tudata képesít bennünket keresztényeket: más emberek, más vallásúak elfogadására — úgy, ahogy vannak, olyannak, amilyenek. E képesség szabadná tesz: az új szomszéd-nak beszélhetünk elfogulatlanul arról, amit hitünk ajándékként kapunk. Más-fajtaságot figyelembe venni és saját ér-tékeinkről tanúságot tenni — nem zárja ki egymást. Tesszük ezt abban a remény-ben: Istennek szeretete minden kultúrá-ba beleszövődik.

Ez egyben reménységünk a közös jövő építésében...”

(Folytatása következik)

— SO —

CSÁNGÓK A PÁPALÁTOGATÁSON

Mintegy ezer moldvai csángómagyar érkezett a Szentatya magyarországi látogatására, ezzel is kifejezve a magyar néphez való tartozásukat. Tudnivaló, hogy ezek a Kárpáton túli „külső magyarok”, évszázadok óta élnek elszakadva az anyaországtól, de máig is őrzik magyarságukat és ami ott ezzel egyértelmű, katolikus vallásukat. (De meddig?) Számukat ma általában kb. 250 ezerre becsülik, de kétharmad részük már — sajnos — elvesztette anyanyelvét, sőt a többség írni-olvasni sem tud magyarul. Oka ennek: a moldvai csángók hosszú évtizedek óta csak a hivatalos állam-nyelvet használhatják, még a templomban is és imádkozni már csak románul tudnak! Mindeddig hasztalan fordultak Rómához magyar papokért. Most Budapesten lengyel nyelvű folyó-működésben megismételték régi kérvé-süket: „Szentatyánk, segíts rajtunk, küldj hozzánk magyar papokat!”

A pápa meghódította a magyar közvéleményt

A PÁPALÁTOGATÁS EGY ORSZÁGOS FELMÉRÉS TÜKRÉBEN

A Magyar Közvéleménykutató Intézet országos reprezentatív mintán, hat héttel a pápalátogatás előtt és egy héttel azután felmérést végzett az elvárásokról illetve a benyomásokról. A kutatás eredménye — amint azt Tomka Miklós szociológus összegezésében írja: „A pápa meghódította a magyar közvéleményt”. Lássuk a részle-teket:

„A pápalátogatás növeli Magyarország nemzetközi népszerűségét” — ez volt a vé-leménye a látogatás előtt a társadalom 78, utána 88 százalékának. — „A pápalátogatás nem csak a katolikusok, hanem az egész ország számára hasznos”. Erre az állás-pontra helyezkedett júliusban az ország lakosainak 70%-a, augusztus végén már 78%-a. Ezzel szemben azok aránya, akik szerint a látogatás „senki számára sem kül-lönösképpen hasznos” 8%-ról 3% alá csök-kent.

Vitatott kérdés volt, vajon a látogatás költségei nem nagyobbak-e, mint a hasz-na? A látogatás előtt 37% képviselte ezt a nézetet, a látogatás után már csak a la-kosság egy negyede. Ezzel szemben azok, akik a látogatás hasznát nagyobbra be-csülték, előtte csak 25%-ot képeztek, utána 34%-ot. A kocka tehát megfordult. Ér-dekesnek tűnhetik az is, hogy a költségeket és a hasznat egyformának minősítők szá-maránya előtte is, utána is 20% volt. Más-szóval a megkérdezettek összesen 54%-a volt azon a véleményen, hogy a látogatás a költségeket megérte.

Arra a kérdésre, vajon a pápalátogatás megosztja-e a magyar társadalmat, július-ban a megkérdezettek egynegyede válaszolt igennel, utána már csak 15%. Ezzel szem-

ben a lakosság felének már júliusban az volt a nézete, hogy a látogatás erősíti a hívők és nem-hívők közti jóviszonyt. Ezt vallotta a látogatás után 65%.

A pápalátogatás rendezvényein való részvétel a lakosság 10%-ának volt szán-dékában, 65% azt mondta, hogy a televí-zión követi majd az eseményeket. Ennek nagyjából megfelel az augusztus végi kör-kérdés eredménye. Eszerint a népesség 86%-a ismeri a pápa nálunk elmondott beszédeit. Ezek közül 94%-nak tetszettek a beszédek. Érdekes az elenyészően kicsi kritikus csoport megoszlása: jelentős ré-szük 40 évnél fiatalabb és általános isko-lát, vagy középiskolát végzett. Figyelem-re méltó, hogy a pápa beszédeit ismerő főiskolai, vagy egyetemi végzettségűeknek csak 4%-a mondta, hogy neki a beszédek nem tetszettek; a nyolc osztályt, vagy kö-zépiskolát végzeteknél ez a szám kétszer annyi, azaz 8%. De még ez is jelentékte-len kisebbség.

Mindent összevéve tehát meg lehet álla-pítani, hogy a magyar társadalom feleke-zeti és világnézeti hovatartozástól függet-lenül a pápa útját pozitív beállítottsággal várta és ez a látogatás folyamán még to-vább növekedett. A magyar nép nem csa-lódott: a pápa szava és megjelenése, em-beri, közvetlen magatartása az iránta meg-nyilvánuló rokonszenvet a társadalom min-den rétegében fokozta. A vallások közti közeledés újabb lápot kapott, II. János Pál politikai jellegű megnyilatkozásai pedig nemzetközi visszhangot keltettek és a vil-ág figyelmét az ország felé fordították.

(A Magyar Kurir alapján.)

Hírek - események

A PANNONHALMI FŐPÁT BEIKTATÁSA

A pannonhalmi bazilikában, augusztus 27-én ünnepi szentmise keretében Angelo Acerbi érsek, apostoli nuncius iktatta be főpáti hivatalába dr. Várszegi Asztrik esztergomi segédpüspököt. Jelentettük már, hogy Várszegi Asztrikot tavasszal választotta főpátjává a pannonhalmi bencés kongregáció és a Szentatya a választást elfogadva kinevezte főpáttá. Az új főpát elődjének, Szemay András főpátnak kezéből vette át a pásztorbotot és Szent Benedek Reguláját. A szertartáson résztvett Paskai László bíboros prímás és Seregély István egri érsek, a Magyar Püspöki Kar elnöke vezetésével a magyar püspökök, továbbá Aichern linzi püspök, több külföldi bencés apát, élükön Rómából Viktor Dammertz, a Rend prímás-apátja. (M. K.)

A somogyvári bencés apátság 900. évfordulója alkalmából Szendi József veszprémi püspök mutatott be koncelebrált szentmisét Somogyvárott. Az ünnepségen beszédet mondott Göncz Árpád köztársasági elnök és megkoszorúzták Szent László helyreállított síremlékét.

Haynald Lajos kalocsai bíboros érsek (1816—1891) halálának centenáriuma alkalmából a Magyar Nemzeti Múzeumban botanikai kiállítást rendeztek. Ismeretes, hogy Haynald bíboros nagyértékű herbáriumát és botanikai könyvtárát a Nemzeti Múzeumra hagyta.

Szent Ágostonnak eddig ismeretlen 26 prédikációját találták meg készközépkori leírásban a mainzi városi könyvtárban. A 15. századi kötetben fellelt prédikációk a felebaráti szeretetről, a szülői hivatásról, a keresztény létről és az „utolsó napról” szólnak.

„Napfogyatkozás — Kereszténység és modernség” címmel jelent meg Rómában P. Szabó Ferenc SJ eszmetörténeti tanulmányainak új kötete. A 464 oldalas tanulmánykötet elsősorban a keresztény gondolkodás, a hit és a teológia szemszögéből vizsgálja a modernség kialakulását, jelentését, hatását a keresztény életre, mintegy összegezve az író negyedszázados munkássága főbb gondolatait. P. Szabó 1963 óta 21 önálló kötettel és 15 mások közreműködésével kiadott művel gazdagította eddig a magyar katolikus kultúrát. (M. K.)

A Freiburg-i érsekség újszerű kezdeményezésként egyházmegyei fórumot hívott össze, amelyen a hit és az egyház életének kérdéseit vitatták meg. A 210 résztvevő több mint fele világi volt. Az „Együtt vagyunk az egyház — a mai világ számára” jelmondatú tanácskozás váratlanul nagy visszhangot keltett. A kritikus, de konstruktív megbeszéléseken annak lehetőségét keresték, hogyan válhat a tanúságtevő hit hiteles hitté, hogyan lehet a keresztény közösségeket lelkipályozóvá tenni. (Tudvalévő: a freiburgi érsekségben minden harmadik plébániának nincs saját papja!)

A szombathelyi Premontrei Öregdiákok ezidei nagy találkozója, a székesegyházban dr. Horváth Lóránt Ödön, a Premontrei Kanonokrend apátja, koncelebrációs szentmisét mutatott be. Mise után a Nagy Lajos Gimnáziumban, az egykori rendi Szent Norbert Gimnáziumban, amelynek Mindszenty növendéke volt és ott érettségizett, emléktáblát avattak. Az emléktáblát Konkoly István

megyéspüspök áldotta meg, előtte Harangozó Ferenc pápai prelátus, a Mindszenty Alapítvány elnökségi tagja beszélt a mártír hercegprímással kapcsolatos személyi emlékeiről.

A taizéi ökumenikus közösség szokásos évvégi európai ifjúsági találkozója 1991. december 30-tól 1992. január 4-ig a „megbékélt, szabad és kiengesztelődött Európa” jegyében Budapesten tartják.

Párizsban szeptember 4-re virradó éjjel, 95 éves korában elhunyt Henri de Lubac jezsuita bíboros, korunk egyik legnagyobb katolikus teológusa.

Az ENSZ Emberi Jogokkal Foglalkozó Bizottságának a nemzeti kisebbségek jogait védő albizottsága Gensben tartotta 43. ülését, amelyen azt vizsgálták meg: miként tartják tiszteletben a nemzeti kisebbségek jogait egyes országokban. Az érintett országok: Afganisztán, Ciprus, Irak, Irán, Izrael (az elfoglalt arab területeken), Libanon, Románia és Salvador.

A Magyar Köztársaság elnöke Tolas Tibor-nak, a Nemzetőr főszerkesztőjének a „Magyar Köztársaság báborkosorúval ékesített zászlórendje” kiállítását adományozta. A nemzeti emigráció jeles költőjének régúrt kitüntetéséhez szeretettel gratulálunk!

Meisner bíboros, kölni érsek éles szavakkal válaszolt gróf Lambsdorffnak, a német Szabaddemokrata Párt (FDP) elnökének az egyházat és a pápát támadó nyilatkozatára. Lambsdorff az egyház abortusz-tiltó álláspontját támadta, mely szerint nem vet számot a népességnövekedés korlátozásának szükségességével. A bíboros szerint az FDP viszont politikai kérdéssé alacsonyítja azt az erkölcsi kérdést, hogy a meg nem született, ártatlan emberi életek kioltása bűn, amelyet semmilyen politika nem legalizálhat. A pápa tudatában van annak, hogy Nyugat-Európában és Amerikában nincs közönségsíkere, amikor az emberi élet védelmében emel szót, de akkor is kötelese az erkölcsi törvényt hirdetni. A bíboros 43 évig élt az egykori NDK-ban, de — mondotta — egyszer sem tapasztalt olyan „szégyenletes támadást” az egyház és a pápa ellen, mint Lambsdorff gróf megnyilatkozása. Szerinte a marxizmushoz hasonló veszélyt jelent az a liberalizmus, mely az FDP politikájában nyer kifejezést. (M. K.)

A budapesti rádió jelentette: augusztus 26-ra virradó éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a veszprémi egyházmegyéhez tartozó Paloznak-i plébániára. Dr. Csontos Gyula 72 éves tb. kanonok, plébános ágyában megkötözve olyan súlyosan bántalmazták, hogy belehalt sérüléseibe. A Veszprém megyei Rendőrfőkapitányság bűnüldözési osztálya szerint a jelek arra mutatnak, hogy a brutális gyilkosságot rablási szándékkal követték el a paloznai plébános ellen, aki 30 éve szolgált a Balaton-parti kis községben. Szeptember 5-én temették el a győrzámolyi temetőben.

Gimes Gyula püspöki tanácsos, ny-plébános, életének 77. évében gyilkosság áldozata lett Szegeden. Augusztus 13-án temették el a szegedi Belvárosi temetőben.

Újabb egyházi műkincs lopás történt. A székesfehérvári bazilikában augusztus

Cserkészélet

BARANGOLÁS SZLOVÁKIÁBAN

A KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG KERÜLETI MOZGÓTÁBORA JÚLIUS 9–20 KÖZÖTT

Ami két évvel ezelőtt még lehetetlennek tűnt, megvalósult ezen a nyáron: 18 nyugat-európai magyar cserkész két hétre táborozni ment a Felvidékre — meglátogatni az ottani magyar cserkészeket és bővíteni ismereteiket arról a vidékről, amelyről eddig csak hallottak és tanultak, de valójában nem ismerték. Vegyes társaság voltunk (bár mind magyarok): legtöbbször német állampolgár, de volt köztünk svéd, jugoszláv, amerikai, sőt brazil is. Elárulom előre, az út mindnyájunk számára nagy élményt nyújtott! ... és ami a legnagyobb benyomást tette, az a lelkesedés, lendület és önfeláldozó munka, amelyet a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség vezetőinél és tagjainál tapasztaltunk.

Mi volt az útirányunk? Bejártuk autóbusszal a magyarok Felvidéket Pozsonyól Kárpátalja határáig. Három nagytábor tártá ki előttünk kapuit — egy-egy helyen 3–4 napra vertük fel sátrinkat. A fogadtatás mindig nagyon szívélyes volt: örültünk egymásnak, hogy összeismerkedhettünk. A kirándulásokra velünk jöttek felvidéki cserkészek is, esténként pedig vidám táborúzzal fejeztük be a napot.

Első állomásunk Palást volt, közel Duna-szerdahelyhez, ahol közel 200 cserkész várt ránk. Innen indulva tekintettük meg Pozsonyt, majd Bozók várát, a korponai tarisznyavárat és Zólyom várát, ahol Balassi Bálint született, és Selmecbányát.

A Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség által felkért útikalauzainkat élmény volt követni: történész, tanár, író, néprajz-kutató, lelkes, idegenvezető — komoly tudásuk mellett sugárzott belőlük szülőföldjük szeretete és nem sajnálták idejüket ránk pazarolni. Rengeteget tanultunk tőlük!

Megnéztük Losoncot, az Ipolybalog-i árpádkori templomot, (amelynek a tornyán kereszt helyett a magyar korona van annak emlékére, hogy a hagyomány szerint egyszer itt is el volt rejtve a korona), a Mikszáth-emlékházat Szklabonyán.

Rimaszombat fölött a hegyekben volt második táborhelyünk: Szilistye. Innen indulva jutottunk el a fantasztikus Domici-cseppkő-barlangba (az aggteleki barlang túlsó fele), Krasznahorka „büszke várába”, a Magas Tátrába a Csorba-tóhoz, a Lomniczi csúcsra.

Harmadik táborhelyünk Nagykapos volt, Szlovákia keleti csücskében. Megérkezésünk előtt még megálltunk Kassán körülnézni. Legérdekesebb volt Rákóczi Ferenc rodostói házána pontos mása, amelyet múzeumnak rendeztek be, a belső termeiket a Rodostóból ha-

27-re virradó éjjel betörők jártak. Az egyik ablakon másztak be és elvitték a főoltáron lévő ún. „Szentpétery-keresztet”. Az értékes, 3–4 kilós ezüst feszületet klasszicista stílusban Szentpétery József ötvösművész készítette 1847-ben.

A Rómában élő Szabó Ferenc jezsuita atyát, író és költőt, a Vatikáni Rádió magyar szerkesztőjét, a „Távlatok” főszerkesztőjét a hazai és európai keresztény műveltség jegyében folyó munkásságáért Budapesten a „Pro Cultura Hungarica” emléklappal tüntették ki.

Frankfurtban 101 éves korában, aug. 22-én éjszaka, elhunyt P. Oswald von Nell-Breuning jezsuita atya, katolikus filozófus, az etika és erkölcssteológia kiváló művelője. Többek közt ő dolgozta ki a XI. Pius pápa által kibocsátott Quadragesimo Anno kezdetű híres enciklikában összefoglalt katolikus szociális tanítás alapelveit.

ŐSZI TALÁLKOZÓ INNSBRUCKBAN

A Pax Romana / KMÉM idei őszi találkozója „Ne féljete!” mottóval október 18–20-ig tartja Innsbruckban. Jelentkezés és felvilágosítás: Hanák Beatrix, R. Wagner Str. 3, A-6020 Innsbruck. Telefon: 0043-512-58 99 38 számon (18.00 órától).

zahozott eredeti berendezéssel látták el. A dóm kriptájában megálltunk egy percre a nagy fejedelem és Zrínyi Ilona koporsója előtt.

Nagykaposon úsztunk a Latorcában és megnéztük Dobóruszkát (Dobó István temetkezési helyét), Borsit (Rákóczi szülőházát) és Nagyselmecet, ahol elszoruló szívvel láttuk, hogy a határ (szovjet—magyar) kettészelte a falut. Mesélték, hogy voltak temetések úgy, hogy a főútra tették ki a koporsót a határon túl, a határon innen pedig álltak a gyászoló hozzátartozók.

A baj csak az volt, hogy mindenre kevés volt az idő! Alig melegeztünk össze, máris tovább kellett menni!

Búcsúzáskor átadtuk a szövetségnek hozott ajándékunkat: tábortéreny és imakönyveket (Fény felé és dr. Kozma: Vándorúton), a vezetőknél pedig egy-egy tábortéreny-emlék-trikót.

Meleg szeretettel és hálás köszönettel gondolunk a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség elnökére, Hódossy Gyulára és a mi kerületünk vezetésére, elsősorban Rottár Magdalinére és Viktorbáéra, akik ezt a gyönyörű utat számunkra lehetővé tették és gondos, fáradságos munkával nap mint nap annak sikeréhez hozzájárultak.

Doma Mónika cst. (München)

EGY HAZAI CSERKÉSZLELVÉLBŐL

... Arra figyeljék: milyen hitbéli élményt vihetett magával a linzi 80-as számú Árpád cserkészcsapat Aggsbacht-markti nyári táborozója. Valentiny Géza prelátus tábornyitó és dr. Kerny Géza ausztriai magyar főlelkész hálaadó szentmiséjén kívül részt vehettek a helységben tartózkodó lengyel (Łódź-i) püspök szabadbírái miséjén is. Európaiság egyfajta jelképe ez. Lengyel püspök latin és német nyelven ausztriai magyar fiatalokhoz szól. Szavainak még nagyobb nyomtatékot adva mutatja is a jelnyelv segítségével, hogy a csapat emléket a szívébe zárja.

A kirándulások, látogatások szervezése is jól átgondolt volt. A melki apátság megtekintésére szervezett portyához kapcsolódott a Maria Laach, az artstetteni katedrális látogatásához pedig a Maria Taferl kegytemplomok felkeresése. Jó érzés öntötte el a szíveket, amikor ilyenkor a templomokban egy pár percre magyarul szólhatott az ima, magyarul csendülhetett fel az ének...

Papp Béla (Budapest)

MEGALAKULT A MAGYAR CSERKÉSZFÓRUM

1991. július 20-án Gödöllőn a Magyar Cserkészszövetség, a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség megalakították a Magyar Cserkészforumot. Megfigyelőként részt vesz a fórum munkájában a Romániai Magyar Cserkészszövetség is. A Fórum célja az, hogy segítse a Kárpát-medencében és a világon szétszórta magyar cserkészek körében a nemzeti azonosságtudat fenntartását. Tervezik a vezetőképzés alapelveinek koordinálását és cserkészpedagógiai tapasztalataik kicserélését.

A Magyar Cserkészforum elnökévé Szemerédi Tibort, főtítkárává pedig Hódossy Gyulát választották. (Puma)

SENTE ISTVÁN NAP GRÁCBAN

A Keresztény Magyarok Egyesülete hagyományos Szent István napi ünnepélyét aug. 25-én rendezte. 10 órakor Nyers atya szentmisét mutatott be a Szentháromság templomban, melyen Molnár Ottó párizsi lelkész mondott szentbeszédet. Mise után az Erzherzog Johann szálloda feldíszített termében volt az ünnepélyes megemlékezés. A Hiszekegy elmondása után Mayer Rudolf elnök üdvözölte a megjelenteket, többek között DDr. Steiner János udvari tanácsost Stájerország tartományfőnökének képviselőletében, számos közéleti személyiséget, a gráci magyar lelkeseket, a helyi magyar egyesületeket, a cserkészek képviselőit, valamint sok magyarországi és erdélyi honfitársunkat. Az ünnepi beszédet is Mayer Rudolf elnök mondta, majd Steiner tanácsos úr átadta a tartományfőnök üdvözlését az egyesületnek és a gráci magyarságnak, méltatva Magyarországot ezeréves történelmi szerepét Európában. A bensőséges megemlékezés a Himnusz eléneklésével ért véget. (M. R.)

MAGYAR SZENTMISÉK BÉCSBEN

Bécsben minden vásár- és ünnepnap van magyar nyelvű szentmise. Ez év tavaszán megváltozott a szentmisék kezdési időpontja. Ezentúl mindig 10.30 órakor kezdődnek a szentmisék. A szentmisék helye a Német Lovagrend, árpád-házi Szent Erzsébetről nevezett temploma. Első kerület, Singerstr. 7 szám (Deutsch-Ordenskirche).

Lelkész: Hegyi György.

A Bécsbe látogató magyarokat szívesen várjuk. A templom bejárati ajtaja a kapun belül jobbra!

NEMZETKÖZI FORDÍTÓIRODA

Műszaki és reklámszövegek, társasági szerződések, kereskedelmi levelezés, okiratok hiteles és Magyarországon is elismert német-magyar/magyar-német fordítása, valamint fordítások szinte bármely más nyelven. Szedés, nyomtatás, szövegszerkesztés számítógéppel, lézernyomatokkal. — Gyorsszolgálat. D-4130 Moers 1, Neuer Wall 2, Pf. 1470. Telefon: 02841 / 28053. Telefax: 02841 / 23021 vagy 18424. Telex: 17 2841 318; Teletex: 2841318 = FLINT American Express · Diners club · Eurocard · Visa

Megjelent! Megjelent!

DR. BATHYÁNY-STRATTMANN LÁSZLÓ ÉLETE

képekben, dokumentumokban, történelmi mozaikkal.

Ötödfélszáz fénykép és dokumentum filmkockáin jelenik meg előttünk a „szegények orvosának” alakja, életútja és életműve Puszkely Mária összeállításában. A Szent István Társulat kiadása, Budapest 1991.

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek:

Közi Horváth József: Míndszenty bíboros, zsebkönyv. § 4.— DM 6.—
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászon kötésben. § 10.— DM 20.—
Szállításkor + portóköltség.

Megrendelhető:

Landwehrstr. 66, D-8000 München 2 az ÉLETÜNK kiadóhivatalánál

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Goethestr. 32, 8000 München 2.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL.

KÖTELESSÉG

Margee York-i érsek mondotta: „Egy püspöktől két tulajdonságot követelnek meg: hogy meghallgassa türelmesen a fiatalokat, valamint, hogy postafordultával válaszoljon a levelekre.

*

LELKI TANÁCSOK

Erie Treacy az észak-angliai Pontefract anglikán püspöke, üzletemberekkel való találkozására alkalmával tanácsokat adott arra a kérdésre: hogyan lehet az ember az életben sikeres? Tíz tanácsa:

— Ne legyen ideges és ingerlékeny, igyekezzen megőrizni nyugalmát.
— Üzleti ügyek ne menjenek a család rovására.

— Fogadja el a kritikát is.
— Sajátítsa el a munka helyes beosztásának művészetét.

— Ne egyen és ne igyon túl sokat.
— Nézzon mindig előre.
— Előítéleteit építse le.

— Ne kívánja senkinek sem az autóját, feleségét, házát, titkárnőjét vagy menedzserét.

— Életének gyertyáját ne gyújtsa meg mindkét végén egyszerre: ne terhelje túl magát munkával és szakítson időt pihenésre, szabadságra.

— Tanulja meg, hogyan lehet az életet (legalább) egy humoros oldalról szemlélni.

*

A híres „szegények püspökének”, Don Helder Caruarának (Braziliában) nincs autója. A kérdésre, hogyan képes kocsi nélkül ellátni ovispöki teendőit, így felelt: Egyszerűen! Az uton abba az irányba megyek, ahova mennem kell. Sokszor tíz métert sem mentem még, máris megállt egy kocsi: Na, Dom Helder, elvihetem? Beszállok tehát. S ez így működik.

APRÓHIRDETÉSEK

A kastli Magyar Gimnázium titkárnőt keres az igazgatóságra. Magyar, német és angol nyelvtudás, valamint jó gépirási képesség elengedhetetlen feltétel. Érdeklődni lehet: Ung. Gymnasium — Direktor, Klosterburg 2, D-8455 Kastl, ☎ (096 25) 80 91 02.

Cecilia Boucher-Szakolczay, hites törvényszéki fordító, vállal franciáról magyarra és magyarról franciára fordításokat. Cím: Rue de Bosquet 7, B-7090 Braine-le-Comte. Tel.: 0032 67 55 39 78.

Nehéz helyzetben lévő egyházközség új csörötneki templomához haragot hálás köszönettel átvenne. Római katolikus plébánia, H-9961 Rábagyarmat.

Budapest 2 + 1 ágyas szoba (konyha, tusoló, WC) csendes helyen egész évben kiadó. Cím: Gedő Tamásné, H-1185 Budapest, Veres Péter út 121, ☎ 1838 037.

Fonyódon kétszalagos nagy ház új állapotban, rendezett terekkel eladó (víz, villany, gáz, telefon, stb.). Cím: Zsolnai József, H-8640 Fonyód, Temető út 63.

Kanasztjátékokhoz keresünk München és környékéről egy nyegedik partnert. ☎ (089) 7 69 22 58 vagy 6 37 04 84.

Tököstársat, üzletársat, magyarul beszélő képviselőt keresünk újonnan alakult GmbH-hoz, helyi munkaszervezéshez. A GmbH tevékenységi köre: — építőipari szak- és szerelőipari munkavállalás; — ipari tevékenységen belül forgácsoló elektrolakatos munkavállalás; — egyéb tevékenységen belüli munkavállalás. Címünk: N. és B. GmbH, H-6500 Baja, Jelky A. utca 16.

Keresem Tóth Imrét, elektromérnök, régebbi címe: Stuttgart, Fasanhof. Továbbá Kolossa Imrét, elektromérnök, régebbi címe: Ruit. Etelekői Tibor, 5. Impasse Jaures, F-34480 Autignac.

Stuttgartban élő, csinos diplomás nő várja 45—55 éves férfi levelét házasság céljából. Jelige: „Együtt az úton”.

Egyedülálló, 56 éves, nyugdíjas nő vagyok. Magyarul beszélő, humán érdeklődésű nyugdíjas társat keresek, aki magányt megosztaná velem a hétvégeken. Dortmund és környékén élők levelét várom. Jelige: „Korrek”.

Keresem annak az 50—60 éves korú férfinak ismeretségét, aki a hátralévő idejét nem magányban szeretné leélni és kíván valakivel jóban, rosszban együtt lenni. Sportos, 170 cm-nél nem alacsonyabb és csak komoly szándékuak fényképes levelét várom. Magamról: 54 éves, 160/56, házias, egyedül élő asszony vagyok. Csak Németországban élők válaszoljanak. Jelige: „Talán még megtaláljuk egymást”.

Házmesteri munkát vállalna Ausztriában egyedülálló 50 éves, tisztá, szorgalmas, magyar asszony. Jelige: „Megbízható”.

Technikumot végzett özvegyasszony, 56 éves, 165/61, csinosnak mondott, szerény, becsületes, ezúton keresi egy kb. 59—64 éves, 175 cm-nél magasabb, sportos, tekintélyt keltő, káros szenvedélyektől mentes, magyarul beszélő férfi ismeretségét. Jelige: „Eva”.

„IST KREBS BESIEG BAR?”

a közműt Béres cseppek feltalálója, Béres József könyve német nyelven megrendelhető. Heller Export-Import, Katharina Heller, D-8000 München 82, Kiesslingerstr. 360. ☎ (089) 42 94 39. Megrendeléseket írásban kérem a mellékelt 7.— + 3.— DM portóköltséggel.

JOGOSÍTVÁNY! TANFOLYAM ÉS VIZSGA MAGYARUL!

Gyors, alapos, eredményes! Tanfolyam teherautóra is! Oktató: Farkas Béla, cím: Fahrschule Schechinger, Lindwurmstr. 60, 8000 München 2. Tel.: 77 66 82. 15.00 — 19.00 óráig.

„T E T É N Y” Ungarische Spezialitäten

— Inh.: O. Bayer —

Kreilmayrstr. 26 - 8000 München 2

Telefon: (089) 1 29 63 93 és 4 30 44 98

NYITVARTÁSI IDŐ: csütörtökön és pénteken 8.30—18.00 óráig, szombaton 9.00—13.00 óráig.

Somlói juh fark	8.90
Balaton olaszrizling	1 liter 5.70
Balaton kétfrankos	1 liter 5.70
Debről hárslevelű	6.80
Badaacsonyi kéknyelű	7.20
Badaacsonyi szürkebarát	7.30
Soproni kékfankos	6.80
Villányi burgundi	7.30
Csopaki rizling	6.80
Zöldszőlvi	7.30
Tokaji aszú 4 puttonos	16.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji szamorodni	12.50
Vilmos körtepálinka	24.50
Kecskeméti barackpálinka	27.—
Cseresznyepálinka	24.50
Kosher szilvapálinka	32.—
Beverage Bitters (Unicum)	0.5 liter 16.—
Pick szalámi	1 kg 27.—
Csabal	1 kg 25.—
Gyulai	1 kg 23.—
Házi kolbász	1 kg 22.—
Dicsósajt	1 kg 12.50
Véres májas hurka	1 kg 12.50
Tarhonya, kockatésztá	1/2 kg 3.80
Paprika káposztával	0.7 liter 4.90
Paprika káposztával	2 liter 10.50

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTEKBA.

olcsó áron raktárról. Kérje árlistánkat. JOSEF UDVARHELYI ☎ (0911) 35 79 21 Városházstr. 45. D-8500 Nürnberg 10

MAGYAR BÁL DÜSSELDORFBAN

Október 26-án, szombaton, 20.00 órai kezdettel magyar bált rendeznek. Érdeklődők hívják telefonon Ádám Évál az esti órákban, a (02103) 5 15 75 szám alatt.

CSOMAGKÜLDÉS ERDÉLYBE!

Miután a Palatinus-cég ügyintézésében hiányosságok mutatkoztak, a budapesti Máltai Lovagrend Szeretetszolgálatát kértük meg a csomagküldemények lebonyolítására. Ők ezt Kozma Imre plébános vezetésével szeretettel elvállalták.

- 12 kilós csomagot szállítanak ki a megadott címre (nem postán küldik!)
- Átfutási idő: 4—6 hét.
- A csomag ára: 120.— DM.
- Megrendelhető: Kath. Ungarnseelsorge, „Sonderkonto Erdély”. Kontó száma: 1144 99-803. BLZ: 700 100 80. Életünk adminisztráció.

MEGJELENT! MEGJELENT!

Földváry-Boér Elemér 1956-ban hősi halált halt szabadságharcos válogatott írásai egy kötetben „A Kiszolgáltatottak” címmel. Tartalma: A Kiszolgáltatottak című Madách-díjat nyert regény immár második kiadásban, amely a legelső írás a recski kényszermunkatáborról; ifjúsági művek; „Janus-arc” című recski versek, dokumentumok. Ára: 15.— Sfr.+2.— Sfr portó. Megrendelhetők: Frau M. Gurovits, CH-8050 Zürich, Hugostr. 10.

APOLLO

DEMENAGEMENTS

Szállítási vállalat és hurcolkodás. Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúrra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Összes nyugati és keleti államokba oda és vissza szállítunk! Magyaroknak árkedvezmény!

APOLLO Demenagement

APOLLO DEMENAGEMENT

7, route des Jeunes, CH-1211 Genève 26

Telefon: 022 / 43 22 46.

Magyarul is beszélünk!

Privát cím: Keresztes László

58, route Veyrier,

CH-1227 Carouge / Genève

☎ 022 T / T 42 98 36 (este 7 óra után)

FAX 300 14 26

Magyarországi képviselőnk:

Éles Apollo kft

H-1221 Budapest XII. ker. Ringló u. 97

Telefon: 226 32 90

RÁTH MÁRTA, hites fordító és tolmács, magyar-német és német-magyar fordításokat vállal.

St.-Veit-Str. 6, 8000 München 80,

Telefon: (089) 4 36 23 50.

MŰZEUMI RITKASÁG!

Eladó gróf Bethlen István első díszmagyarjának teljes ékszer-kollekciója 1896-ból. — Arany, ezüst, rubin, féldrágák. Kard, övek, csatok, gombok, tartozékok. Eredeti tokban. Ára: 59.000.— DM, plusz Mwst. Válaszokat: Postfach 44 02 24 8000 München 44.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: Joseph DANI, 4408 55. Street NE, CALGARY AB T1Y 4B7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő:

„É L E T Ü N K”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.— DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban.

Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.— US \$ portó. A lapot továbbra is München postázzuk.

ŐSZI KÖNYVAJÁNLATAINK!

	DM
BIBLIA, Ó- és Újszövetség	48.—
GÁL: Dogmatika	34.80
HOZSANNA, Ima- és énekeskönyv	18.60
INNEN ÉS TÚL. Versek az Isten-kereső emberről	23.40
KAMARÁS: Ime, az ember (antropológia)	15.60
KEMPIS: Krisztus követése	15.60
LÚTHOLD—MINDER: Meggyógyultam Lourdes-ban	14.40
MINDSZENTY: Emlékirataim	24.—
PROHÁSZKA: Modern katolicizmus	50.40
PUSKELY: Szerzetesek	19.—
SAMMACICIA: A lancianoí Oltárszentség-csoda	18.—
SZANTÓ OFM.: Várjuk a Szentatyát	10.20
szent BONAVENTURA misztikus művei	23.80
SZOLNOKY: Apur püspök élete és vértanúsága	12.—
TÖRÖK: Míndszenty bíboros élete	2.10
TURAY: Istent kereső filozófusok (teodicea)	19.50
VARILLON SJ ÖNMAGARÓL	10.—
VÍZ: Szent Imre herceg	2.10
A hazai és külföldi katolikus kiadványokat a leggyorsabban szállítja számlával a Katolikus Magyar Sajtó Munkaközösség, német rövidítéssel KUPA, Distelfinkweg 21, W-8000 München 60. Telefon: (089) 8 11 14 24. Telefax: (089) 8 14 35 73.	
Örömmel küldjük új árjegyzékünket, és várjuk megrendelését.	

É L E T Ü N K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkésziség
Landwehrstraße 66 · 8000 München 2
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45

Felelős Kiadó:

a Magyar Katolikus Főlelkésziség
Főszerkesztő: P. Szőke János.

Felelős szerkesztő:

Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegation
Landwehrstraße 66 · 8000 München 2

Telefon: (089) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45

Chefredakteur: P. János Szőke.

Verantw. Redakteur:

Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—
ELŐFIZETÉS:

Az Életünköt a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.—

vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légitávoval DM 40.—

Lapárta minden hónap 15-én

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgiroamat München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Ersehtint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerei GmbH-

Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK

FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkóntónkra, hanem postacsekóntónkra kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto, Postgiroamt München, Konto-Nr. 606 50 - 803.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1990. október 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés

ára soronként (kb. 40 betű) DM 6.—

Jelige portóval DM 6.—

Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Üzleti hirdetések soronként DM 9.—

Nagybetűs (kétsoros) sor DM 18.—

Keretben megkezdett 5 cm-ként DM 12.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.

Egymásután háromszori hirdetés esetén

10 százalékos kedvezmény.

Egymásután hatszori hirdetés esetén

20 százalékos kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25% kedvezmény.

Hirdetések határleje minden hónap 15-e,

befizetve!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.

Hivatalos órák a hirdetésekkel kapcsolatban: hétfőtől — péntekig, 10.00 — 15.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ezidőben érdeklődjének telefonon.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 24B, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

HARGITA PANZÓ

BÉCSBEN a Mariahilferstr.-Andreasgasse sarkán. Székely faragott bútor berendezéssel várja Önt egy családias hangulat. Szobafoglalás telefonon: 0043 / 222 / 96 19 28 és 932 85 64. A-1070 Wien Andreasgasse 1/8.